

NARODOWE CENTRUM NAUKI

Załącznik nr 1 do uchwały Rady NCN nr 33/2017 z dnia 9 marca 2017 r.

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki

Rok 2016

Kraków, marzec 2017 r.

Spis treści

Spis tabel.....	2
I. CZĘŚĆ OGÓLNA.....	3
1. Informacja o Centrum.....	3
2. Opis zrealizowanych w danym roku budżetowym zadań, z wyszczególnieniem zadań zleconych przez Ministra oraz informacją o współpracy międzynarodowej.....	6
2.1. Finansowanie badań podstawowych realizowanych w formie projektów badawczych oraz stypendiów doktorskich i staży po uzyskaniu stopnia naukowego doktora – konkursy OPUS, PRELUDIUM, SONATA, SONATA BIS, HARMONIA, MAESTRO, FUGA, ETIUDA, SYMFONIA.....	6
2.2. Finansowanie badań naukowych nienależących do zakresu badań finansowanych przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju – konkursy UWERTURA i MINIATURA.....	9
2.3. Podsumowanie prac Zespołów Ekspertów	10
2.4. Działalność Komisji odwoławczej Rady Narodowego Centrum Nauki w 2016 r.....	11
2.5. Nadzór nad realizacją badań naukowych, realizowany w formie weryfikacji i oceny raportów rocznych i końcowych z realizacji projektów badawczych oraz kontroli w siedzibie jednostki przez wyznaczony przez dyrektora Centrum zespół kontrolujący	11
2.6. Kontrola zewnętrzna i audyt wewnętrzny.....	13
2.7. Współpraca międzynarodowa w zakresie finansowania działalności w zakresie badań podstawowych.....	14
2.8. Upowszechnianie w środowisku naukowym informacji o ogłaszanych przez Centrum konkursach.....	21
2.9. Inspirowanie i monitorowanie finansowania badań podstawowych ze środków pochodzących spoza budżetu państwa	24
2.10. Wykonywanie innych zadań zleconych przez Ministra, ważnych dla rozwoju badań podstawowych, w tym opracowywanie programów badawczych ważnych dla kultury narodowej.....	27
2.11. Pomoc publiczna.....	28
3. Realizacja planu finansowego Centrum w 2016 r.....	28
II. CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA.....	34
1. Finansowanie badań naukowych	34
1.1. Działanie 1. Wspieranie współpracy naukowej z zagranicą.....	35
1.2. Działanie 2. Wspieranie rozwoju kadry naukowej.....	38
1.3. Działanie 3. Finansowanie projektów badawczych ze środków krajowych	44
2. Nadzór nad realizacją badań naukowych	48
3. Upowszechnianie w środowisku naukowym informacji o ogłaszanych konkursach.....	51
4. Inspirowanie i monitorowanie finansowania badań naukowych ze środków pochodzących spoza budżetu państwa	54
5. Wykonywanie innych zadań zleconych przez Ministra, ważnych dla rozwoju badań podstawowych, w tym opracowywanie programów badawczych ważnych dla kultury narodowej.....	55
6. Działalność Centrum	55
6.1. Poniesione środki finansowe na obsługę poszczególnych Działów	55
6.2. Zatrudnienie w Biurze Centrum w podziale na komórki organizacyjne	56
6.3. Zrealizowane inwestycje	57
6.4. Zestawienie całkowitych przychodów/środków Centrum	58

Spis tabel

Tabela 1. Harmonogram regularnych konkursów NCN w 2016 r.	5
Tabela 2. Harmonogram naboru wniosków oraz liczba i kwota złożonych wniosków w konkursach regularnych ogłoszonych przez Centrum w 2016 r.	7
Tabela 3. Liczba projektów zakwalifikowanych do finansowania w konkursach rozstrzygniętych przez Centrum w 2016 r.	8
Tabela 4. Harmonogram naboru wniosków w konkursach UWERTURA i MINIATURA w 2016 r.	9
Tabela 5. Liczba Zespołów Ekspertów i liczba ocenianych wniosków w konkursach rozstrzygniętych w 2016 r.	10
Tabela 6. Liczba recenzji zewnętrznych w konkursach rozstrzygniętych w 2016 r. w podziale na działy nauki	11
Tabela 7. Działania podejmowane w ramach międzynarodowej współpracy wielostronnej Narodowego Centrum Nauki w 2016 r.	14
Tabela 8. Nowe obszary międzynarodowej współpracy wielostronnej Narodowego Centrum Nauki w 2016 r.	16
Tabela 9. Zestawienie ogłoszonych konkursów międzynarodowych w 2016 r.	18
Tabela 10. Zestawienie rozstrzygniętych konkursów międzynarodowych w 2016 r.	19
Tabela 11. Harmonogram naboru wniosków w konkursach UWERTURA i MINIATURA w 2016 r.	27
Tabela 12. Realizacja rocznego planu finansowego w układzie memoriałowym i kasowym (w tys. zł) 29	
Tabela 13. Wartości mierników przyjęte na początku 2016 r. oraz po zmianach w związku ze zwiększeniem dotacji budżetowej	34
Tabela 14. Liczba oraz kwota finansowanych umów w ramach zadań kontynuowanych dla Działania <i>Wspieranie współpracy naukowej z zagranicą</i> w 2016 r. (w tys. zł).....	36
Tabela 15. Zadania nowe, realizowane w ramach Działania <i>Wspieranie współpracy naukowej z zagranicą</i> w 2016 r.	37
Tabela 16. Finansowanie obsługi Działania <i>Wspieranie współpracy naukowej z zagranicą</i> w 2016 r. (w tys. zł).....	38
Tabela 17. Liczba oraz kwota finansowanych umów w ramach zadań kontynuowanych dla Działania <i>Wspieranie rozwoju kadry naukowej</i> w 2016 r. (w tys. zł) – miernik 1.....	40
Tabela 18. Zadania nowe, realizowane w ramach Działania <i>Wspieranie rozwoju kadry naukowej</i> w 2016 r.	41
Tabela 19. Liczba oraz kwota finansowanych umów w ramach zadań kontynuowanych dla Działania <i>Wspieranie rozwoju kadry naukowej</i> w 2016 r. (w tys. zł) – miernik 2.....	42
Tabela 20. Uzupełnienie o dane z projektów HARMONIA, OPUS i SONATA BIS, liczby oraz kwoty finansowanych umów w ramach zadań kontynuowanych dla Działania <i>Wspieranie rozwoju kadry naukowej</i> w 2016 r. (w tys. zł)	43
Tabela 21. Zadania nowe, realizowane w ramach Działania <i>Wspieranie rozwoju kadry naukowej</i> w 2016 r., wg założeń dla miernika 2.....	43
Tabela 22. Finansowanie obsługi Działania <i>Wspieranie rozwoju kadry naukowej</i> w 2016 r. (w tys. zł).....	44
Tabela 23. Liczba oraz kwota finansowanych umów w ramach zadań kontynuowanych dla Działania <i>Finansowanie projektów badawczych ze środków krajowych</i> w 2016 r. (w tys. zł)	45
Tabela 24. Zadania kontynuowane w 2016 r. w ramach realizacji Działania <i>Finansowanie projektów badawczych ze środków krajowych</i> – konkursy MNiSW.....	47
Tabela 25. Zadania nowe, realizowane w ramach Działania <i>Finansowanie projektów badawczych ze środków krajowych</i> w 2016 r.	47
Tabela 26. Finansowanie obsługi Działania <i>Finansowanie projektów badawczych ze środków krajowych</i> w 2016 r. (w tys. zł).....	47
Tabela 27. Planowana i osiągnięta liczba raportów okresowych i końcowych poddanych weryfikacji w 2016 r. w ramach realizacji zadania <i>Nadzór nad realizacją badań naukowych</i>	49
Tabela 28. Liczba i wyniki kontroli przeprowadzonych kontroli w 2016 r.	50
Tabela 29. Liczba planowanych i zorganizowanych przez NCN w 2016 r. przedsięwzięć mających na celu informację i promocję wiedzy o konkursach organizowanych przez Centrum	51
Tabela 30. Poniesione wydatki na obsługę poszczególnych działań NCN w 2016 r.	56
Tabela 31. Zatrudnienie w NCN w podziale na komórki organizacyjne, stan na dzień 1 stycznia 2016 r. oraz na 31 grudnia 2016 r.	56
Tabela 32. Wydatki poniesione na realizację zadań inwestycyjnych Centrum w 2016 r.	58
Tabela 33. Zestawienie przychodów/środków Centrum w 2016 r.	58

I. CZĘŚĆ OGÓLNA

1. Informacja o Centrum

Narodowe Centrum Nauki, dalej „NCN” lub „Centrum”, jest agencją wykonawczą w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. 2013, poz. 885, ze zm.), powołaną do wspierania działalności naukowej w zakresie badań podstawowych.

Zgodnie z art. 20 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki (Dz. U. z 2015 r. poz. 839 i 1268) zwanej dalej „ustawą o Narodowym Centrum Nauki”, do głównych zadań Centrum należy finansowanie badań podstawowych, nadzór nad ich realizacją oraz upowszechnianie w środowisku naukowym informacji o ogłaszanych przez Centrum konkursach. Ponadto, Centrum prowadzi współpracę międzynarodową w ramach finansowania działalności w zakresie badań podstawowych, inspiruje i monitoruje finansowanie badań podstawowych ze środków pochodzących spoza budżetu państwa oraz wykonuje inne zadania zlecone przez ministra właściwego do spraw nauki, ważne dla rozwoju badań podstawowych. Prezentowane sprawozdanie obejmuje działalność Centrum w okresie 1 stycznia – 31 grudnia 2016 r.

W konkursach, do których nabór wniosków zakończył się w 2016 r. złożono 10 044 wnioski (w tym 1 023 w ramach inicjatyw międzynarodowych oraz 119 w konkursie TANGO 2)¹.

Spośród weryfikowanych wniosków (z wyłączeniem konkursów realizowanych w ramach współpracy międzynarodowej, w których ocena wniosków miała miejsce poza NCN²) na etapie oceny formalnej odpadło 571 wniosków, a 160 zostało niezakwalifikowanych do finansowania ze względu na niespełnienie kryterium badań podstawowych.

W konkursach rozstrzygniętych w 2016 r. do finansowania zostało zakwalifikowanych 2 408 wniosków³, w tym 85 w ramach inicjatyw międzynarodowych oraz 26 w konkursie TANGO 2. Współczynnik sukcesu dla regularnych konkursów NCN rozstrzygniętych w 2016 r. wyniósł 26%.

W 2016 r. – na podstawie trwających umów zawartych z podmiotami, które otrzymały finansowanie – realizowanych było łącznie 8 494 projekty badawcze, staże i stypendia (w tym 12 projektów w ramach inicjatyw międzynarodowych, 17 w ramach konkursu

¹ Dane dotyczą regularnych konkursów NCN, do których nabór wniosków zakończył się w 2016 r. (FUGA 5, ETIUDA 4, SYMFONIA 4, OPUS 11, PRELUDIUM 11, SONATA 11, HARMONIA 8, MAESTRO 8, SONATA BIS 6, OPUS 12, PRELUDIUM 12, SONATA 12) konkursu TANGO 2 oraz konkursów międzynarodowych, do których nabór zakończył się w 2016 r. (NORFACE DIAL, Infect-ERA IV, JPI-EC-AMR, ENSUF, PIRE, ERA-CAPS, M-ERA.NET, CHIST-ERA III, POLONEZ 2, POLONEZ 3 i BEETHOVEN 2).

² HERA, BiodiversA, ENSUF, JPI-EC-AMR, CHIST-ERA III, Infect-ERA IV

³ Dane dotyczą regularnych konkursów NCN rozstrzygniętych w 2016 r. (HARMONIA 7, MAESTRO 7, SONATA BIS 5, OPUS 10, PRELUDIUM 10, SONATA 10, FUGA 5, ETIUDA 4, SYMFONIA 4, OPUS 11, PRELUDIUM 11, SONATA 11), TANGO 2, oraz rozstrzygniętych konkursów międzynarodowych (HERA, BiodiversA, CHIST-ERA, ENSUF, JPI-EC-AM, POLONEZ 1 i POLONEZ 2).

BEETHOVEN, 32 w ramach konkursu POLONEZ, 72 projekty w ramach konkursów Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (MNiSW) oraz 3 projekty międzynarodowe niewspółfinansowane). Harmonogram regularnych⁴ konkursów Narodowego Centrum Nauki prowadzonych w 2016 r. został zaprezentowany w tabeli 1.

W 2016 r. Narodowe Centrum Nauki rozpoczęło działania zmierzające do przygotowania strategii ewaluacji działalności Centrum. W tym celu nawiązana została współpraca z zewnętrznym wykonawcą, firmą EGO – *Evaluation for Government Organisations S.C.*, którego zadaniem jest przygotowanie koncepcji i opracowanie ww. strategii. Jednocześnie Centrum zwiększyło zakres udostępnianych publicznie informacji o finansowanych projektach poprzez przygotowanie i zamieszczenie na stronie www.ncn.gov.pl wyszukiwarki projektów zakończonych (<https://projekty.ncn.gov.pl/>) oraz poszerzenie funkcjonalności statystyk dynamicznych (<https://ncn.gov.pl/statystyki>).

⁴ Za regularne konkursy NCN przyjmuje się konkursy znajdujące się w ofercie konkursowej NCN z pominięciem konkursu TANGO oraz konkursów realizowanych w ramach inicjatyw międzynarodowych.

Tabela 1. Harmonogram regularnych konkursów NCN w 2016 r.⁵

	cze 15	lip 15	sie 15	wrz 15	paź 15	lis 15	gru 15	sty 16	lut 16	mar 16	kwi 16	maj 16	cze 16	lip 16	sie 16	wrz 16	paź 16	lis 16	gru 16	2017
HARMONIA 7	15.VI.			15.IX.				29.I.												
MAESTRO 7	15.VI.			15.IX.				29.I.												
SONATA BIS 5	15.VI.			15.IX.				29.I.												
OPUS 10				15.IX.			15.XII.					9.V.								
PRELUDIUM 10				15.IX.			15.XII.					9.V.								
SONATA 10				15.IX.			15.XII.					9.V.								
ETIUDA 4							15.XII.			15.III.			30.VI.							
FUGA 5							15.XII.			15.III.			30.VI.							
SYMFONIA 4							15.XII.			15.III.				21.VII.						
OPUS 11							15.III.					15.VI.						14.XI.		
PRELUDIUM 11							15.III.					15.VI.						14.XI.		
SONATA 11							15.III.					15.VI.						14.XI.		
HARMONIA 8												15.VI.				15.IX.				
MAESTRO 8												15.VI.				15.IX.				
SONATA BIS 6												15.VI.				15.IX.				
OPUS 12																15.IX.			15.XII.	
PRELUDIUM 12																15.IX.			15.XII.	
SONATA 12																15.IX.			15.XII.	
ETIUDA 5																		15.XII.	15.III.	
SONATINA 1																		15.XII.	15.III.	
UWERTURA 1																		15.XII.	15.III.	
MINIATURA																		15.XII.		

 okres naboru wniosków z datą ogłoszenia konkursu

 data zamknięcia naboru wniosków

 data rozstrzygnięcia konkursu

⁵ Planowane daty rozstrzygnięcia konkursów na podstawie harmonogramu konkursów NCN dostępnego na stronie www.ncn.gov.pl

2. Opis zrealizowanych w danym roku budżetowym zadań, z wyszczególnieniem zadań zleconych przez Ministra oraz informacją o współpracy międzynarodowej

2.1. Finansowanie badań podstawowych realizowanych w formie projektów badawczych oraz stypendiów doktorskich i staży po uzyskaniu stopnia naukowego doktora – konkursy OPUS, PRELUDIUM, SONATA, SONATA BIS, HARMONIA, MAESTRO, FUGA, ETIUDA, SYMFONIA

W 2016 r. Narodowe Centrum Nauki ogłosiło nabór wniosków na finansowanie projektów badawczych, staży po uzyskaniu stopnia naukowego doktora i stypendiów doktorskich w dziesięciu typach konkursów regularnych (z wyłączeniem inicjatyw międzynarodowych) w czterech kolejnych edycjach. W tabeli 2. przedstawiono harmonogram naboru wniosków w poszczególnych typach konkursów regularnych w 2016 r. oraz dane dotyczące liczby złożonych wniosków i wysokości wnioskowanego finansowania.

Ponadto, w 2016 r. Centrum rozstrzygnęło konkursy ogłoszone 15 czerwca 2015 r., 15 września 2015 r., 15 grudnia 2015 r. i 15 marca 2016 r. oraz kontynuowało obsługę projektów badawczych, staży i stypendiów, w konkursach rozstrzygniętych w latach 2011-2015, jak również obsługę 607 projektów przekazanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego do realizacji w NCN na podstawie art. 48 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. Przepisy wprowadzające ustawy reformujące system nauki (Dz. U. Nr 96 poz. 620 z późniejszymi zmianami).

W tabeli 3. przedstawiono liczbę i kwotę projektów zakwalifikowanych do finansowania w 2016 r. w regularnych konkursach NCN wraz ze współczynnikiem sukcesu w danych konkursach.

Tabela 2. Harmonogram naboru wniosków oraz liczba i kwota złożonych wniosków w konkursach regularnych ogłoszonych przez Centrum w 2016 r.

Typ konkursu	Data ogłoszenia naboru	Data zakończenia naboru	Liczba złożonych wniosków	Wysokość wnioskowanego finansowania (tys. zł)
OPUS – konkurs na projekty badawcze, w tym zakup lub wytworzenie aparatury naukowo-badawczej niezbędnej do realizacji tych projektów	15.III.2016 r.	15.VI.2016 r.	1 830	1 139 405
	15.IX.2016 r.	15.XII.2016 r.	1 786	1 172 904
PRELUDIUM – konkurs na projekty badawcze realizowane przez osoby rozpoczynające karierę naukową nieposiadające stopnia naukowego doktora	15.III.2016 r.	15.VI.2016 r.	1 196	123 285
	15.IX.2016 r.	15.XII.2016 r.	1 171	120 392
SONATA – konkurs na projekty badawcze realizowane przez osoby rozpoczynające karierę naukową posiadające stopień naukowy doktora	15.III.2016 r.	15.VI.2016 r.	757	296 644
	15.IX.2016 r.	15.XII.2016 r.	882	344 560
SONATA BIS – konkurs na projekty badawcze mające na celu powołanie nowego zespołu naukowego, realizowane przez osoby posiadające stopień naukowy lub tytuł naukowy, które uzyskały stopień naukowy doktora w okresie od 2 do 12 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem	15.VI.2016 r.	15.IX.2016 r.	388	471 995
HARMONIA – konkurs na projekty badawcze realizowane w ramach współpracy międzynarodowej	15.VI.2016 r.	15.IX.2016 r.	196	131 764
MAESTRO – konkurs dla doświadczonych naukowców na projekty badawcze mające na celu realizację pionierskich badań naukowych, w tym interdyscyplinarnych, ważnych dla rozwoju nauki, wykraczających poza dotychczasowy stan wiedzy, których efektem mogą być odkrycia naukowe	15.VI.2016 r.	15.IX.2016 r.	88	248 839
ETIUDA – konkurs na stypendia doktorskie	15.XII.2016 r.	15.III.2017 r.	<i>nabór w toku</i>	<i>nabór w toku</i>
SONATINA – konkurs na projekty badawcze realizowane przez osoby posiadające stopień naukowy doktora, uzyskany w okresie do 3 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem.	15.XII.2016 r.	15.III.2017 r.	<i>nabór w toku</i>	<i>nabór w toku</i>
UWERTURA – konkurs na staże w zagranicznych zespołach naukowych realizujących granty ERC	15.XII.2016 r.	15.III.2017 r.	<i>nabór w toku</i>	<i>nabór w toku</i>
MINIATURA ⁶ – konkurs na pojedyncze działania naukowe	15.XII.2016 r.	<i>nabór ciągły</i>	-	-

Źródło: Opracowanie Zespołu ds. Analiz i Ewaluacji na podstawie własnych danych oraz danych z systemu Obsługa Strumieni Finansowania (OSF).

⁶ Nabór wniosków w konkursie MINIATURA rozpocznie się 3.IV.2017 r.

Tabela 3. Liczba projektów zakwalifikowanych do finansowania w konkursach rozstrzygniętych przez Centrum w 2016 r.

Typ konkursu	Data ogłoszenia naboru	Data zakończenia naboru	Liczba projektów zakwalifikowanych do finansowania	Wysokość przyznanego finansowania (tys. zł)	Liczbowy współczynnik sukcesu
OPUS – konkurs na projekty badawcze, w tym zakup lub wytworzenie aparatury naukowo-badawczej niezbędnej do realizacji tych projektów	15.XI.2015 r.	15.XII.2015 r.	414	257 540	23%
	15.III.2016 r.	15.VI.2016 r.	500	348 063	27%
PRELUDIUM – konkurs na projekty badawcze realizowane przez osoby rozpoczynające karierę naukową nieposiadające stopnia naukowego doktora	15.XI.2015 r.	15.XII.2015 r.	290	30 487	25%
	15.III.2016 r.	15.VI.2016 r.	360	38 512	30%
SONATA – konkurs na projekty badawcze realizowane przez osoby rozpoczynające karierę naukową posiadające stopień naukowy doktora	15.XI.2015 r.	15.XII.2015 r.	168	62 015	23%
	15.III.2016 r.	15.VI.2016 r.	204	86 728	27%
SONATA BIS – konkurs na projekty badawcze mające na celu powołanie nowego zespołu naukowego, realizowane przez osoby posiadające stopień naukowy lub tytuł naukowy, które uzyskały stopień naukowy doktora w okresie od 2 do 12 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem	15.VI.2015 r.	15.IX.2015 r.	91	121 634	22%
HARMONIA – konkurs na projekty badawcze realizowane w ramach współpracy międzynarodowej	15.VI.2015 r.	15.IX.2015 r.	52	35 814	21%
MAESTRO – konkurs dla doświadczonych naukowców na projekty badawcze mające na celu realizację pionierskich badań naukowych, w tym interdyscyplinarnych, ważnych dla rozwoju nauki, wykraczających poza dotychczasowy stan wiedzy, których efektem mogą być odkrycia naukowe	15.VI.2015 r.	15.IX.2015 r.	14	38 022	13%
ETIUDA – konkurs na stypendia doktorskie	15.XII.2015 r.	15.III.2016 r.	128	10 724	39%
FUGA – konkurs na staże krajowe po uzyskaniu stopnia naukowego doktora	15.XII.2015 r.	15.III.2016 r.	71	32 009	30%
SYMFONIA – konkurs na międzydziedzinowe projekty badawcze realizowane przez wybitnych naukowców, przekraczające granice dyscyplin naukowych	15.XII.2015 r.	15.III.2016 r.	5	22 510	13%

Źródło: Opracowanie Zespołu ds. Analiz i Ewaluacji na podstawie własnych danych oraz danych z systemu Obsługa Strumieni Finansowania (OSF).

2.2. Finansowanie badań naukowych nienależących do zakresu badań finansowanych przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju – konkursy UWERTURA i MINIATURA

W 2016 r. Narodowe Centrum Nauki wprowadziło do swojej oferty nowe konkursy, a wśród nich konkursy UWERTURA oraz MINIATURA (tabela 4).

Tabela 4. Harmonogram naboru wniosków w konkursach UWERTURA i MINIATURA w 2016 r.

Typ konkursu	Data ogłoszenia naboru	Data zakończenia naboru
UWERTURA – konkurs na staże w zagranicznych zespołach naukowych realizujących granty ERC, dla osób planujących wystąpienie o finansowanie projektów badawczych przez Europejską Radę ds. Badań Naukowych (<i>European Research Council</i> , ERC).	15 grudnia 2016 r.	15 marca 2017 r.
MINIATURA – konkurs na pojedyncze działania naukowe służące realizacji badań podstawowych. Skierowany jest do osób posiadających stopień naukowy doktora nadany w okresie do 12 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem.	Ogłoszenie konkursu 15 grudnia 2016 r. Nabór ciągły wniosków od 3 kwietnia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r.	

Źródło: Opracowanie Zespołu ds. Analiz i Ewaluacji na podstawie danych z systemu OSF.

Celem konkursu **UWERTURA** jest wsparcie uczonych prowadzących badania naukowe w polskich jednostkach naukowych w skutecznym występowaniu o środki europejskie na realizację prowadzonych badań i zwiększenie ich udziału w gronie laureatów grantów ERC. Narodowe Centrum Nauki w ramach tego konkursu sfinansuje staże trwające od 3 do 6 miesięcy w zagranicznych ośrodkach naukowych, w których działają zespoły badawcze realizujące granty ERC. Stworzy to możliwość polskim badaczom zdobycia wiedzy i cennego doświadczenia w międzynarodowym systemie grantowym. Konkurs organizowany jest w porozumieniu z Europejską Radą ds. Badań Naukowych (ERC) na podstawie programu *Fellowship Schemes to Visit ERC Grantees*, do którego oprócz Polski przystąpiły: Belgia, Czechy, Estonia, Słowenia i Węgry. Wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację staży została ustalona w kwocie 5 mln zł.

Kolejną nowością w harmonogramie konkursów NCN jest konkurs **MINIATURA**, który ma na celu finansowanie działania naukowego realizowanego przez osoby, które planują ubiegać się o finansowanie projektów badawczych w konkursach NCN. Centrum sfinansuje w ramach tego konkursu pojedyncze działania naukowe z zakresu badań podstawowych m.in. badania wstępne, różnego rodzaju kwerendy, staże i konsultacje naukowe, wyjazdy badawcze lub wyjazdy konferencyjne. O finansowanie działań naukowych mogą się ubiegać osoby, które spełniają następujące warunki: 1) są zatrudnione w jednostkach naukowych, 2) nie dalej niż 12 lat temu uzyskały stopień naukowy doktora oraz 3) nie kierowały i nie kierują realizacją projektu badawczego lub nie są laureatami konkursów NCN na stypendia doktorskie lub staże po uzyskaniu stopnia naukowego doktora. Nakład finansowy konkursu został ustalony w wysokości 20 mln zł.

2.3. Podsumowanie prac Zespołów Ekspertów

Zgodnie z art. 22 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki, Dyrektor Centrum, na wniosek Rady Centrum, powołuje Zespoły Ekspertów, których zadaniem jest dokonywanie ocen wniosków złożonych w konkursach i przygotowywanie na tej podstawie list rankingowych wniosków rekomendowanych do finansowania. Kandydatów do Zespołów Ekspertów zgłaszają i akceptują członkowie Rady Centrum w ramach poszczególnych komisji tj.:

- 1) komisja K1 – dla Nauk Humanistycznych, Społecznych i o Sztuce (HS);
- 2) komisja K2 – dla Nauk Ścisłych i Technicznych (ST);
- 3) komisja K3 – dla Nauk o Życiu (NZ).

Wnioski w konkursach OPUS, PRELUDIUM i SONATA były oceniane przez panelowe Zespoły Ekspertów, powoływane dla określonych paneli tematycznych (panele ST: 1-10; HS: 1-6; NZ: 1-9). Ze względu na dużą liczbą wniosków składanych w tych konkursach, dla niektórych paneli powołano więcej niż jeden Zespół Ekspertów. Wnioski w konkursach MAESTRO, HARMONIA, ETIUDA, FUGA oraz SONATA BIS oceniane były przez międzypanelowe Zespoły Ekspertów, powoływane odpowiednio dla działów HS, ST, NZ. Wnioski złożone w konkursach POLONEZ oceniane były przez międzypanelowe, międzynarodowe Zespoły Ekspertów. Wnioski w konkursie SYMFONIA oceniane były przez międzynarodowy, międzydziedzinowy Zespół Ekspertów, złożony z ekspertów reprezentujących wszystkie działy nauki. Wnioski w I etapie konkursu TANGO oceniane były przez międzydziedzinowy Zespół Ekspertów. Szczegółowe dane na temat Zespołów Ekspertów w 2016 r. zaprezentowane zostały w tabeli 5.

Tabela 5. Liczba Zespołów Ekspertów i liczba ocenianych wniosków w konkursach rozstrzygniętych w 2016 r.

Data ogłoszenia konkursów	Liczba Zespołów Ekspertów (ZE)	Liczba Ekspertów w zespołach	Liczba ocenianych wniosków
15 czerwca 2015 r.	3 międzypanelowe zespoły dla konkursu HARMONIA 3 międzypanelowe zespoły dla konkursu MAESTRO 3 międzypanelowe zespoły dla konkursu SONATA BIS	111	666
15 września 2015 r.	38 zespołów panelowych dla konkursów OPUS, PRELUDIUM, SONATA, w tym po 2 zespoły w panelach HS2, HS3, HS4, HS5, HS6, ST10, NZ5, NZ7 i NZ9 po 3 zespoły w panelach ST5, ST8 3 międzypanelowe zespoły dla konkursu POLONEZ	522	3 936
15 grudnia 2015 r.	2 zespoły międzypanelowe dla konkursu FUGA 2 zespoły międzypanelowe dla konkursu ETIUDA 1 zespół międzypanelowy dla konkursu ETIUDA i FUGA w NZ 1 zespół międzydziedzinowy dla konkursu SYMFONIA 1 zespół międzydziedzinowy TANGO	112	706
15 marca 2016 r.	35 zespołów panelowych dla konkursów OPUS, PRELUDIUM, SONATA, w tym po 2 zespoły w panelach HS3, HS4, HS5, HS6, ST5, ST10, NZ5, NZ7, NZ9; po 3 zespoły w panelach ST8 3 międzypanelowe zespoły dla konkursu POLONEZ	499	3 840
OGÓŁEM	95	1 244	9 148

Źródło: Opracowanie Zespołów Koordynatorów Dyscyplin na podstawie własnych danych.

Znaczny wkład w proces oceny wniosków włożyli eksperci zewnętrzni, oceniający wnioski w drugim etapie oceny merytorycznej. W konkursach Centrum rozstrzygniętych w 2016 r.⁷ ocenę 3 633 wniosków przeprowadziło 8 971 ekspertów zewnętrznych z kraju i z zagranicy, w tym 820 recenzentów krajowych i 8 151 recenzentów zagranicznych. Rozkład recenzji w grupach nauk przedstawia tabela 6.

Tabela 6. Liczba recenzji zewnętrznych w konkursach rozstrzygniętych w 2016 r. w podziale na działy nauki

Grupa nauk	Liczba ocen ekspertów zewnętrznych	Liczba ocen ekspertów zagranicznych	Liczba ocen ekspertów krajowych	% ocen wykonanych przez ekspertów zagranicznych
HS – Humanistyczne, Społeczne i o Sztuce	2 578	1 916	662	74,3%
NZ – o Życiu	3 383	3 376	7	99,8%
ST – Ścisłe i Techniczne	4 671	4 374	297	93,6%
Konkurs SYMFONIA – międzydziedzinowy	45	45	0	100%
OGÓŁEM	10 677	9 711	966	91,0%

Źródło: Opracowanie Zespołu Analiz i Ewaluacji na podstawie danych z OSF.

W procesie oceny przeprowadzonym w 2016 r. po raz kolejny nastąpił wzrost udziału recenzji zagranicznych. Eksperci zagraniczni wykonali 9 711 ocen indywidualnych, co stanowiło 91% wszystkich ocen indywidualnych wykonanych w 2016 r.

2.4. Działalność Komisji odwoławczej Rady Narodowego Centrum Nauki w 2016 r.

W 2016 r. Komisja Odwoławcza rozpatrzyła 256 odwołań od decyzji Dyrektora Centrum. Przyznano finansowanie 13 projektom badawczym na łączną kwotę 8,628 mln zł.

W 12 sprawach uchylono decyzję Dyrektora Centrum i przekazano je do ponownego rozpatrzenia. W 25 sprawach Komisja zleciła przeprowadzenie dodatkowego postępowania dowodowego.

2.5. Nadzór nad realizacją badań naukowych, realizowany w formie weryfikacji i oceny raportów rocznych i końcowych z realizacji projektów badawczych oraz kontroli w siedzibie jednostki przez wyznaczony przez dyrektora Centrum zespół kontrolujący

Zgodnie z art. 34 pkt. 3 ustawy o Narodowym Centrum Nauki (Dz.U. z 2015 r. poz. 839 i 1268), do zadań Centrum należy m.in. nadzorowanie realizacji projektów badawczych oraz sposobu wydatkowania przyznanych środków finansowych. Nadzór ten obejmuje m.in.:

- 1) ocenę raportów cząstkowych, rocznych i końcowych z realizacji projektu badawczego;

⁷ Ze względu na odmienny sposób oceny w tym zestawieniu nie uwzględniono konkursów ETIUDA 4 i FUGA 5 (na drugim etapie prowadzona jest rozmowa kwalifikacyjna).

- 2) kontrolę w siedzibie jednostki naukowej, przez wyznaczony przez Dyrektora Centrum zespół kontrolujący;
- 3) uprawnienie Dyrektora Centrum do wstrzymania finansowania projektu badawczego;
- 4) uprawnienie Dyrektora Centrum do przerywania finansowania projektu badawczego.

Przypadki skutkujące wstrzymaniem lub przerywaniem finansowania projektu regulują zapisy umowy o realizację i finansowanie projektu badawczego zawartej pomiędzy Dyrektorem Centrum, osobą reprezentującą jednostkę naukową oraz kierownikiem projektu.

Jednostki wraz z kierownikami projektów mają obowiązek składania do NCN raportów częściowych, rocznych i raportów końcowych:

- 1) raport częściowy to raport składany po 30 miesiącach realizacji projektu finansowanego w ramach konkursów: SONATA 1-4, SONATA BIS 1-3, MAESTRO 1-5, SYMFONIA 1-2 i trwającego powyżej 36 miesięcy. Na podstawie oceny tego raportu, projekt otrzymuje finansowanie na drugi okres realizacji. W 2015 r. oceniane były raporty częściowe z projektów zakwalifikowanych do finansowania w ramach konkursów SONATA 1-3, MAESTRO 1-3, SONATA BIS 1;
- 2) raporty roczne składa się w terminie do dnia 31 marca następnego roku, nie wcześniej jednak niż po upływie 8 miesięcy od dnia rozpoczęcia realizacji projektu;
- 3) raport końcowy składa się w terminie 60 dni od dnia zakończenia realizacji projektu.

W 2016 r. nadzór nad realizacją badań naukowych finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki obejmował ocenę raportów rocznych i końcowych z realizacji projektów badawczych przekazanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego do realizacji w NCN oraz ocenę raportów częściowych, rocznych i końcowych z realizacji projektów badawczych zakwalifikowanych do finansowania w ramach konkursów ogłoszonych przez NCN. Wszystkie rodzaje raportów z realizacji projektów finansowanych w ramach konkursów rozstrzygniętych przez NCN składane były z wykorzystaniem modułu raportowego w systemie OSF. Ponadto jednostki miały obowiązek składania do Centrum sprawozdań z audytów zewnętrznych projektów wynikający z 34 ust 1 i 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki.

Pracownicy Centrum sprawowali bieżący nadzór nad realizacją projektów poprzez ocenę formalną raportów rocznych i częściowych (specjaliści ds. obsługi administracyjnej projektów badawczych) oraz ocenę formalną i finansową raportów końcowych (specjaliści ds. rozliczania projektów badawczych, staży i stypendiów). Ocena merytoryczna projektów została przeprowadzona przez Zespoły Ekspertów do spraw rozliczania projektów badawczych, staży po uzyskaniu stopnia naukowego doktora, stypendiów doktorskich NCN oraz projektów badawczych przekazanych przez MNiSW do realizacji w NCN, powołane przez Dyrektora NCN (na podstawie uchwały Rady NCN nr 54/2015 z dnia 11 czerwca 2015 r.). Dodatkowo, Dział Współpracy Międzynarodowej sprawował bieżący nadzór nad realizacją projektów badawczych wyłonionych w konkursach międzynarodowych ogłaszanych we współpracy wielostronnej, w konkursie POLONEZ 1 oraz w konkursie dwustronnym BEETHOVEN 1 organizowanym z niemiecką agencją DFG.

Szczegółowe dane o liczbie zweryfikowanych raportów częściowych, rocznych i końcowych zostały przedstawione w Części Szczegółowej niniejszego sprawozdania w rozdziale 2.

W przypadku kontroli prowadzonych w siedzibie jednostki, zgodnie z regulaminem organizacyjnym Narodowego Centrum Nauki, organizowanie i przeprowadzanie kontroli projektów finansowanych przez Centrum należy do obowiązków pracowników Zespołu ds. Kontroli i Audytu. Zadania te wykonywane są w oparciu o zatwierdzony przez Dyrektora plan kontroli na dany rok. W danym roku ZKA może przeprowadzić dodatkowe kontrole projektów, które nie są ujęte w Rocznym planie kontroli, a których konieczność przeprowadzenia wynika z pojawiających się informacji o nieprawidłowej realizacji tych projektów. Więcej informacji na ten temat przedstawiono w Części Szczegółowej niniejszego sprawozdania w rozdziale 2.

2.6. Kontrola zewnętrzna i audyt wewnętrzny

2.6.1. Kontrole odbywające się w Centrum

W 2016 r. w Centrum nie przeprowadzono żadnych kontroli zewnętrznych.

2.6.2. Audyt wewnętrzny

W 2016 r. Audytor Wewnętrzny realizował zadania audytowe na podstawie zatwierdzonego przez Dyrektora Centrum Planu audytu. Po każdym zakończonym zadaniu zostało sporządzone w formie pisemnej sprawozdanie, w którym przedstawiano m. in. zakres tematyczny i cel zadania, opis stwierdzonych słabości procesów wewnętrznych oraz kontroli zarządczej, ocenę ryzyk dla badanego obszaru, a także zalecenia wyeliminowania zidentyfikowanych słabości i ryzyk oraz propozycje usprawnień badanych procesów.

W 2016 r. zrealizowano wszystkie zaplanowane audyty w następujących obszarach:

- 1) zamówienia publiczne poniżej wartości 5 tys. zł netto oraz koszty reprezentacji i podróże służbowe;
- 2) proces odwoławczy od decyzji Dyrektora Centrum w sprawach o przyznanie finansowania projektów;
- 3) nadzór/kontrola projektów;
- 4) polityka informacyjna NCN i komunikacja zewnętrzna, w szczególności z wnioskodawcami realizującymi projekty.

Dodatkowo, Audytor Wewnętrzny przeprowadził czynności sprawdzające wykonanie zaleceń poaudytowych z poprzedniego okresu, a także audyt zlecony przez Ministerstwo Finansów.

2.7. Współpraca międzynarodowa w zakresie finansowania działalności w zakresie badań podstawowych

2.7.1. Współpraca wielostronna

W 2016 r. NCN kontynuowało współpracę w ramach sieci, wymienionych w tabeli 7. oraz zainicjowało współpracę w ramach sieci wymienionych w tabeli 8⁸.

Tabela 7. Działania podejmowane w ramach międzynarodowej współpracy wielostronnej Narodowego Centrum Nauki w 2016 r.

Program	Podjęte działania
HERA <i>Humanities in the European Research Area</i>	W konkursie <i>Uses of the Past</i> wyłoniono 5 projektów z udziałem naukowców z Polski. Laureaci konkursu: 1. dr hab. Paweł Gancarczyk, Instytut Sztuki PAN, <i>Sound memories: the musical Past in Late-Medieval and Early-Modern Europe</i>, 2. dr Aleksandra Gliszczyńska-Grabias, Instytut Nauk Prawnych PAN, <i>Memory Laws in European and Comparative Perspectives</i>, 3. dr Anna Maria Niedźwiedź, Wydział Historyczny, Uniwersytet Jagielloński, <i>The heritagization of religion and the sacralization of heritage in the contemporary Europe</i>, 4. dr Agata Dziuban, Wydział Filozoficzny, Uniwersytet Jagielloński, <i>Disentangling European HIV/AIDS Policies: Activism, Citizenship and Health</i>, 5. dr hab. Tomasz Basiuk, Wydział Neofilologii, Uniwersytet Warszawski, <i>Cruising the 1970s: Unearthing Pre-HIV/AIDS Queer Sexual Cultures</i>. W dniach 15-16 września w Pradze miała miejsce konferencja sieci HERA, podczas której zostały zaprezentowane znajdujące się w końcowej fazie realizacji projekty wyłonione w konkursie HERA <i>Cultural Encounters</i>, a także projekty rozpoczęte w 2. połowie 2016 nagrodzone w konkursie HERA <i>Uses of the Past</i>. W 2016 r. sieć HERA rozpoczęła prace nad nowym konkursem pt. <i>Culture, Integration and European Public Space</i>, który jest wpisany do Programu Pracy Horyzontu 2020 na lata 2016-2017 (termin składania wniosku ERA-NET Cofund: 2 lutego 2017). Rada NCN przeznaczyła 750 000 EUR na finansowanie polskich projektów w konkursie (Uchwała nr 115/2016 z dnia 7 grudnia 2016 r.).
NORFACE DIAL <i>New Opportunities for Research Funding Agency Co-operation in Europe</i>	12 stycznia rozpoczął się, a 30 marca zakończył, pierwszy etap naboru wniosków w konkursie NORFACE DIAL (<i>Dynamics of Inequality Across the Life-course structures and processes</i>). Na konkurs nadesłano 179 wniosków wstępnych, w tym 40 z udziałem naukowców z Polski. Do drugiego etapu zakwalifikowano 49 projektów, w tym 5 z polskim udziałem. Ostateczne wyniki konkursu będą znane w czerwcu 2017 r. W 2016 r. konsorcjum rozpoczęło rozmowy o rozwinięciu i doprecyzowaniu tematu przyszłego konkursu - <i>Governance for the future</i>.
ENSUF <i>Era-Net Smart Urban Futures w ramach Joint Programing Initiative Urban Europe</i>	W dniu 15 marca upłynął termin składania wniosków wstępnych w konkursie ENSUF. Na konkurs nadesłano 187 wniosków, z których do II etapu zakwalifikowano 43. Spośród 30 wniosków złożonych przez polskie grupy badawcze do złożenia wniosku pełnego zaproszono 6. Finansowanie uzyskał jeden wniosek pt. <i>Inteligentne rozwiązania dla procesu kurczenia się miast: wspieranie rozwoju miast na wewnętrznych peryferiach Europy</i>, dr. hab. Szymona Marcińczaka z Uniwersytetu Łódzkiego. NCN wzięło udział w organizacji konkursu, angażując się we współorganizację, wraz z <i>Austrian Research Promotion Agency</i> (FFG), sekretariatu konkursu oraz procesu ewaluacji wniosków. NCN było również organizatorem pierwszego spotkania zespołu ekspertów oceniających wnioski w maju 2016 r. w Krakowie.

⁸ Pełne tytuły wszystkich konkursów organizowanych przez omawiane sieci podano w tabelach 9. i 10.

Infect-ERA IV <i>Coordination of European funding for infectious diseases</i>	18 stycznia rozpoczął się, a 17 marca zakończył, pierwszy etap naboru wniosków w konkursie Infect-ERA. W konkursie złożono 124 wnioski, w tym w 21 z udziałem badaczy z Polski. Do drugiego etapu zakwalifikowano 34 projekty, w tym 1 z polskim udziałem. Żaden z polskich wniosków nie otrzymał jednak finansowania. W 2016 r. program Infect-ERA zakończył swoją działalność.
BiodivERsA <i>Consolidating the European Research Area on biodiversity and ecosystem services</i>	20 maja konsorcjum BiodivERsA podjęło decyzję o skierowaniu do finansowania 26 projektów wyłonionych w konkursie poświęconym dynamice bioróżnorodności. Wśród nich znajdują się 4 projekty z udziałem polskich grup badawczych: 1. prof. Jakub Kronenberg, Uniwersytet Łódzki, <i>Enabling green-blue infrastructure in complex social-ecological regions - system solutions to wicked problems</i>; 2. dr hab. Wiktor Kotowski, Uniwersytet Warszawski, <i>Restoration and prognosis of peat formation in fens – linking diversity in plant functional traits to soil biological and geochemical processes</i>; 3. prof. Nuria Selva Fernandez, Instytut Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk, <i>Functional connectivity and ecological sustainability of European ecological networks - a case study with the brown bear</i>; 4. prof. Piotr Tryjanowski, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, <i>Connectivity of green and blue infrastructures; living veins for biodiverse and healthy cities</i>. Konsorcjum BiodivERsA nawiązało współpracę ze światową organizacją Belmont Forum, z którą planuje ogłosić wspólny konkurs.
ERA-CAPS <i>ERA-Net for Coordinating Action in Plant Sciences</i>	23 czerwca ogłoszono nowy konkurs sieci ERA-CAPS na projekty z zakresu biologii molekularnej roślin. W sumie na konkurs nadesłano 146 wniosków, w tym 25 z udziałem Polaków. Do drugiego etapu zakwalifikowano 46 projektów, w 6 z nich uczestniczą polskie grupy badawcze. Wyniki konkursu zostaną ogłoszone jesienią 2017 r.
CHIST-ERA III <i>European Coordinated Research on Long-term Challenges in Information and Communication Sciences & Technologies</i>	W konkursie konsorcjum CHIST-ERA pt. <i>User-Centric Security, Privacy and Trust in the Internet of Things (SPTIoT)</i>; <i>Terahertz Band for Next-Generation Mobile Communication Systems (TMCS)</i>, ogłoszonym 13 października 2015 r. złożone zostały 4 wnioski z udziałem polskich zespołów badawczych. Żaden z projektów z polskim udziałem nie otrzymał finansowania. 21 października konsorcjum ogłosiło nowy konkurs pt. <i>Lifelong Learning for Intelligent Systems (LLIS)</i>; <i>Visual Analytics for Decision Making under Uncertainty (VADMU)</i>, na który Rada NCN przeznaczyła 500 000 EUR (Uchwała nr 84/2016 z dnia 8 września 2016 r.).
JPI-EC-AMR <i>w ramach ERA-NET for establishing synergies between the Joint Programming Initiative on Antimicrobial Resistance Research and Horizon 2020</i>	21 marca minął termin składania wniosków w konkursie JPI-EC-AMR otwartym 18 stycznia 2016 r. Na konkurs nadesłano 83 wnioski, w tym 8 z udziałem naukowców z Polski. Do drugiego etapu zakwalifikowano 48 wniosków, w 4 z nich znalazły się polskie zespoły. Finansowanie otrzymało 19 projektów, w tym projekt pt. <i>Effectiveness of infection control strategies against intra- and inter-hospital transmission of multidrug resistant Enterobacteriaceae - insights from a multi-level mathematical network model</i> z udziałem polskiego zespołu badawczego koordynowanego przez dr hab. Monikę Joannę Piotrowską z Uniwersytetu Warszawskiego. W 2016 r. rozpoczęły się prace nad nowym konkursem. Koordynację konkursu objęło Narodowe Centrum Nauki we współpracy z niemiecką organizacją PT-DLR (<i>Projektraeger - Deutschen Zentrums für Luft- und Raumfahrt</i>).
M-ERA.NET <i>ERA-NET for material research and innovation</i>	15 marca został ogłoszony konkurs sieci M-ERA.NET. Na konkurs nadesłano 233 wnioski, w tym 34 z udziałem polskich naukowców. Do drugiego etapu zakwalifikowano 91 wniosków, w 13 znalazły się grupy badawcze wnioskujące o środki z NCN. Wyniki konkursu znane będą w pierwszym kwartale 2017 r.

Źródło: Opracowanie Działu Współpracy Międzynarodowej na podstawie własnych danych.

Tabela 8. Nowe obszary międzynarodowej współpracy wielostronnej Narodowego Centrum Nauki w 2016 r.

Program	Podjęte działania
SUGI ERA-NET Sustainable Urbanisation Global Initiative w ramach Joint Programing Initiative Urban Europe	9 czerwca Rada NCN uchwaliła alokację środków w wysokości 500 tys. euro na kolejny konkurs sieci JPI Urban Europe oraz światowej organizacji <i>Belmont Forum</i> (Uchwała nr 54/2016 z dnia 9 czerwca 2016 r.). Konkurs został ogłoszony 9 grudnia.
CSA EXPAND Coordination and Support Action w ramach Joint Programing Initiative Urban Europe	Nowa inicjatywa sieci JPI Urban Europe wspiera zrównoważony rozwój miast i obszarów zurbanizowanych. Celem projektu jest wypracowanie wspólnych, europejskich narzędzi i rozwiązań, tworzenie wspólnej strategii politycznej i naukowej we wspomnianym zakresie tematycznym oraz stworzenie przestrzeni współpracy naukowców, przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego, gmin, władz miejskich, organizacji pozarządowych i przedsiębiorstw. NCN uczestniczy m.in. w opracowaniu skutecznych narzędzi monitoringu i ewaluacji działań sieci JPI UE.
ForestValue ERA-NET Cofund on Innovative forest-based economy	W grudniu Rada NCN pozytywnie zaopiniowała przystąpienie NCN do nowego programu międzynarodowego z zakresu gospodarki leśnej: <i>Innovative Forest-based Bioeconomy</i> . NCN przeznaczy na ten program 500 000 EUR (Uchwała nr 116/2016 z dnia 7 grudnia 2016 r.). Konkurs zostanie ogłoszony w grudniu 2017 r. Sieć <i>ForestValue</i> przygotowuje wniosek typu ERA-NET Cofund o dofinansowanie programu. Termin złożenia wniosku upływa 14 lutego 2017 r.

Źródło: Opracowanie Działu Współpracy Międzynarodowej na podstawie własnych danych.

2.7.2. Współpraca dwustronna

BEETHOVEN

W 2016 r. zakończono podpisywanie umów z grantobiorcami wyłonionymi w pierwszym konkursie BEETHOVEN, prowadzonym wspólnie z niemiecką *Deutsche Forschungsgemeinschaft* (DFG), obejmującym cały obszar nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce. W drugim kwartale 2016 r. trwały prace nad przygotowaniem i zatwierdzeniem dokumentacji drugiej edycji konkursu. 15 września 2016 r. NCN we współpracy z DFG ogłosiło otwarcie naboru w konkursie BEETHOVEN 2, którego zakres tematyczny objął nauki humanistyczne i społeczne oraz wybrane panele nauk ścisłych i technicznych. Nabór wniosków w konkursie zakończył się 15 grudnia 2016 r. Na konkurs nadesłano 155 wniosków: 72 wnioski w naukach humanistycznych, społecznych i o sztuce oraz 83 wnioski w wybranych dyscyplinach nauk ścisłych i technicznych. Pod koniec kwartału w NCN trwała ocena formalna złożonych wniosków, w wyniku której w styczniu 2017 r. powstanie lista wniosków dopuszczonych do oceny merytorycznej przeprowadzanej wspólnie przez polsko-niemiecki zespół ekspertów.

PIRE

W 2016 r. NCN przystąpiło do konkursu *Partnerships for International Research and Education* (PIRE) organizowanego przez amerykańską agencję grantową *National Science Foundation* (NSF). Do konkursu mogły być zgłaszane projekty z obszaru badań

podstawowych, których zakres tematyczny wpisywał się w panele NCN oraz w dziedziny finansowane w NSF, tj.: *Biological Sciences, Computer Sciences, ICT and Engineering, Education and Human Resources, Environmental Research and Education, Geosciences, Mathematical and Physical Sciences, Social, Behavioural and Economic Sciences*. Liderem projektu składanego w konkursie musiał być naukowiec pracujący w USA, który mógł zaprosić do współpracy naukowców pracujących w krajach biorących udział w programie PIRE. Nabór wniosków zakończył się 14 września 2016 roku. Do konkursu zgłoszonych zostało 7 projektów realizowanych przez amerykańskie grupy badawcze we współpracy z zespołem polskim. Projekty poddane zostały ocenie formalnej, a następnie zostały skierowane do oceny merytorycznej koordynowanej przez NSF. Żaden z wniosków nie został dopuszczony do drugiego etapu oceny.

WSPÓŁPRACA Z AGENCJĄ LITEWSKĄ LMT

16 listopada 2016 r. NCN gościło przedstawicieli litewskiej agencji grantowej LMT (*Lietuvos mokslo taryba*). Podczas spotkania podpisano porozumienie o współpracy, w wyniku którego obie agencje przystąpiły do organizacji wspólnego konkursu na polsko-litewskie projekty badawcze w zakresie badań podstawowych we wszystkich dziedzinach objętych panelami NCN. Uruchomienie konkursu zaplanowano na wrzesień 2017 r. Centrum przyjęło rolę agencji koordynującej pierwszy konkurs. W ostatnim kwartale 2016 r. trwały również wstępne prace nad dokumentacją konkursową.

2.7.3. Zestawienie ogłoszonych i rozstrzygniętych konkursów międzynarodowych w 2016 r.

Tabela 9. Zestawienie ogłoszonych konkursów międzynarodowych w 2016 r.

Data ogłoszenia	Nazwa sieci/konsorcjum	Tytuł konkursu	Alokacja kosztów	Data rozstrzygnięcia
12 stycznia	NORFACE DIAL	<i>Dynamics of Inequality Across the Life-course: structures and processes</i>	1 132 875 euro	czerwiec 2017 r.
18 stycznia	Infect-ERA IV	1. <i>The host-pathogen interactions, with regard to clinically relevant microbial clones, focused on host susceptibility (e.g. innate immune response, populations at risk, etc.).</i> 2. <i>Development of innovative strategies for the diagnostic and treatment of high clinically relevant microbial infections; optimisation of antimicrobial therapy in an individual patient and development of biomarkers to allow individual response prediction.</i>	500 tys. euro	wrzesień 2016 r.
18 stycznia	JPI-EC-AMR	<i>To unravel the dynamics of transmission and selection of antimicrobial resistance (AMR) at the genetic, bacterial, animal, human, societal, and environmental levels, in order to design and evaluate preventive and intervening measures for controlling resistance</i>	250 tys. euro	18 listopada 2016 r.
15 marca	M-ERA.NET	1. <i>Integrated Computational Materials Engineering</i> 2. <i>Innovative Surfaces, Coatings and Interfaces</i> 3. <i>High Performance Synthetic and Biobased Composites</i> 4. <i>Functional Materials</i> 5. <i>Interfaces between Materials and Biological Hosts for Health Applications</i> 6. <i>Materials for Additive Manufacturing</i>	500 tys. euro	marzec 2017 r.
15 marca	-	POLONEZ 2 – konkurs adresowany do naukowców przyjeżdżających z zagranicy, którzy chcą prowadzić badania w polskich jednostkach naukowych	20 mln zł	14 października 2016 r.
22 czerwca	PIRE	<i>Partnerships for International Research and Education</i>	2 mln zł	lipiec 2017 r.
23 czerwca	ERA-CAPS	<i>Europe-USA Call strengthening transnational research in the molecular plant sciences</i>	500 tys. euro	jesień 2017
15 września	-	POLONEZ 3 – konkurs adresowany do naukowców przyjeżdżających z zagranicy, którzy chcą prowadzić badania w polskich jednostkach naukowych	30 mln zł	14 października 2016 r.
15 września	-	BEETHOVEN 2 - konkurs na polsko-niemieckie projekty badawcze z zakresu nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce oraz wybranych dyscyplin nauk ścisłych i technicznych, realizowane przez zespoły polsko-niemieckie	30 mln zł	III kwartał 2017 r.

27 października	CHIST-ERA IV	1. <i>Lifelong Learning for Intelligent Systems (LLIS)</i> 2. <i>Visual Analytics for Decision Making under Uncertainty (VADMU)</i>	500 tys. euro	lipiec 2017 r.
9 grudnia	SUGI	1. <i>Robust Knowledge, Indicators and Assessments,</i> 2. <i>Multi-level Governance and Management,</i> 3. <i>Managing Strategies and Solutions.</i>	500 tys. euro	grudzień 2017 r.

Źródło: Opracowanie Działu Współpracy Międzynarodowej na podstawie własnych danych.

Tabela 10. Zestawienie rozstrzygniętych konkursów międzynarodowych w 2016 r.

Data ogłoszenia	Nazwa sieci/konsorcjum	Tytuł konkursu	1. Pierwotna alokacja środków NCN 2. Ostateczna alokacja środków NCN 3. Przyznane środki NCN 4. Przyznane środki UE	Data rozstrzygnięcia	Złożone wnioski po stronie polskiej (szt.)	Zakwalifikowane wnioski po stronie polskiej (szt.)
15 stycznia 2015 r.	HERA	<i>Uses of the Past</i>	1. 755 000 euro 2. 805 000 euro 3. 738 872 euro 4. 432 422 euro	czerwiec 2016 r.	137	5
14 maja 2015 r.	BiodivERsA	<i>Understanding and managing the biodiversity dynamics of soils and sediments to improve ecosystem functioning and delivery of ecosystem services.</i> <i>Understanding and managing biodiversity dynamics in land-, river- and sea-scapes (habitat connectivity, green and blue infrastructures, and naturing cities) to improve ecosystem functioning and delivery of ecosystem services.</i>	1. 500 000 euro 2. 1 000 973 euro 3. 980 787 euro 4. 285 027 euro	20 maja 2016 r.	21 ⁹	4

⁹ W monitoringu za IV kwartał 2015 r. podano liczbę wszystkich konsorcjantów w konkursie BiodivERsA. W konkursie złożono 21 wniosków, w których przygotowaniu uczestniczyły 24 jednostki.

15 września 2015 r.	-	POLONEZ 1 - konkurs adresowany do naukowców przyjeżdżających z zagranicy, którzy chcą prowadzić badania w polskich jednostkach naukowych	1. 40 mln zł 2. 36 mln zł 3. 23 mln zł 4. 11 mln zł	18 maja 2016 r.	452	48
13 października 2015 r.	CHIST-ERA III	<i>User-Centric Security, Privacy and Trust in the Internet of Things (SPTIoT)</i> <i>Terahertz Band for Next-Generation Mobile Communication Systems (TMCS)</i>	1. 500 000 euro 2. nd. 3. 0 euro 4. nd.	czerwiec 2016 r.	4	0
16 grudnia 2015 r.	ENSUF	<i>1. Concepts and strategies for smart urban transformation, growth and shrinkage,</i> <i>2. New dynamics of public services,</i> <i>3. Inclusive, vibrant and accessible urban communities.</i>	1. 250 000 euro 2. nd. 3. bd. 4. bd.	grudzień 2016 r.	30	1
18 stycznia 2016 r.	Infect-ERA IV	<i>1. The host-pathogen interaction in regards to clinically relevant clones and the assessment of factors influencing this interplay (such as the microbiome e.g.)</i> <i>2. Detection, characterization and treatment in the individualized infection including development of markers for a clinical and personalized setting</i>	1. 500 000 euro 2. nd. 3. 0 euro 4. nd.	wrzesień 2016 r.	21	0
18 stycznia 2016 r.	JPI-EC-AMR	<i>To unravel the dynamics of transmission and selection of antimicrobial resistance (AMR) at the genetic, bacterial, animal, human, societal, and environmental levels, in order to design and evaluate preventive and intervening measures for controlling resistance</i>	1. 250 000 euro 2. nd. 3. 250 000 euro 4. 0 euro	18 listopada 2016 r.	8	1
15 marca 2016 r.	-	POLONEZ 2 - konkurs adresowany do naukowców przyjeżdżających z zagranicy, którzy chcą prowadzić badania w polskich jednostkach naukowych	1. 20 mln zł 2. nd. 3. 14 mln zł 4. 7 mln zł	14 października 2016 r.	319	26

nd – nie dotyczy

bd. – brak danych

Źródło: Opracowanie Działu Współpracy Międzynarodowej na podstawie własnych danych.

2.7.4. Aktywność w organizacjach międzynarodowych

Science Europe

W trakcie roku 2016 prof. Zbigniew Błocki, Dyrektor NCN, uczestniczył regularnie w pracach *Governing Board Science Europe*, które skupiały się z jednej strony głównie na opracowaniu nowych zasad funkcjonowania stowarzyszenia, z drugiej zaś na przygotowaniach do udziału w ocenie programu Horyzont 2020 i wypracowania stanowiska dot. przyszłego programu ramowego. Obszary zaangażowania NCN stanowiły w szczególności zagadnienia związane z poszerzeniem udziału krajów UE 13 w aktualnym i przyszłych programach ramowych.

Przedstawiciele Rady NCN brali udział w warsztatach i spotkaniach organizowanych przez *Science Europe*, zaś pracownicy biura – w pracach grup roboczych zajmujących się tematami 1) rzetelności naukowej, 2) ewaluacji, 3) funkcjonowania programu Horyzont 2020 oraz 4) współpracy międzynarodowej.

Global Research Council

2-3 listopada 2016 r. NCN reprezentowane było podczas spotkania regionalnego *Global Research Council*, poświęconego tematom *Capacity Building and Connectivity among granting agencies worldwide* oraz *The Dynamic Interplay between Fundamental Research and Innovation*. Doświadczenia NCN zaprezentowane zostały przez Dyrektora Zbigniewa Błockiego w jednej z sesji panelowych.

2.8. Upowszechnianie w środowisku naukowym informacji o ogłaszanych przez Centrum konkursach

W 2016 r. NCN kontynuowało prowadzenie **serwisu internetowego** pod adresem www.ncn.gov.pl. W ramach serwisu funkcjonują m.in. sekcje dla wnioskodawców, ekspertów oraz realizujących projekty, jak również sekcja *Baza ofert pracy*, w której grantobiorcy mogą zamieszczać ogłoszenia o wolnych stanowiskach pracy, stażach i stypendiach w ramach grantów z NCN.

W ramach serwisu www.ncn.gov.pl kontynuowano również prowadzenie strony internetowej programu POLONEZ. Na bieżąco aktualizowane były sekcje dotyczące dokumentacji konkursowej, aktualności oraz dokumenty dodatkowe takie jak: *Guidelines for Applicants* czy *Instrukcje dotyczące wypełniania formularza wniosku w systemie OSF*. Uaktualniono również narzędzie *Partners Search Tool*, służące wyszukiwaniu potencjalnych partnerów do współpracy w konkursach POLONEZ 2 i 3. Stronę wzbogacono o nową sekcję *Dla realizujących projekty POLONEZ*, zawierającą wzór podpisywanej umowy o realizację i finansowanie projektu badawczego, informacje dotyczące kontroli, etyki, raportowania itd. Narzędzia informatyczne wykorzystano ponadto do organizacji czatów informacyjnych w języku angielskim dla potencjalnych wnioskodawców. Dodatkowo informacje o kolejnych ogłaszanych edycjach konkursu POLONEZ umieszczono na platformie EURAXESS, a ogłoszenie o trzeciej edycji pojawiło się również na portalu *New Scientists Jobs* adresowanym do naukowcom poszukującym ofert pracy lub staży podoktorskich.

Ze względu na rozszerzenie oferty konkursowej NCN utworzono nowe podstrony konkursu UWERTURA oraz konkursu sieci QuantERA z obszaru technologii kwantowych, który zostanie ogłoszony w styczniu 2017 r. w ramach programu koordynowanego przez Narodowe Centrum Nauki. Funkcjonalność strony została również wzbogacona o **bazę Projekty finansowane przez NCN**, dostępną w zakładce *Finansowanie nauki* oraz z menu *Na skróty*. Baza umożliwia wyszukiwanie za pomocą danych kierownika projektu, jednostki realizującej oraz szczegółowych informacji o projekcie i konkursie. Narzędzie prezentuje podstawowe informacje o projekcie, uporządkowane zgodnie z powyższymi kryteriami. Ponadto można tam odnaleźć dane na temat liczby wykonawców, daty rozpoczęcia realizacji projektu i czasu jego trwania, a w przypadku projektów rozliczonych – także listę publikacji, które ukazały się w wyniku przeprowadzonych badań. Pod odpowiednimi linkami, można również uzyskać wykaz innych projektów realizowanych w danym konkursie czy panelu oraz wszystkich projektów kierowanych przez daną osobę w konkursach NCN. W przypadku projektów realizowanych w konkursach ogłoszonych 15 grudnia 2015 r. i później możliwe jest także zapoznanie się z popularnonaukowym opisem badań przygotowanym przez kierownika na etapie składania wniosku.

Liczba sesji, czyli serii odsłon na witrynie NCN w 2016 r. wyniosła ok. 1,06 mln odsłon przy ponad 345 tys. użytkowników. Jest to wartość zbliżona do osiągniętej w roku poprzednim.

Informacje o konkursach, projektach i szeroko pojętej działalności Narodowego Centrum Nauki oraz ciekawostki związane z nauką w Polsce i na świecie publikowane są na profilu Centrum na portalu społecznościowym **Facebook**. Do 31 grudnia 2016 r. strona Centrum na portalu *Facebook* miała 7 349 odbiorców (fanów), co oznacza wzrost o 1 694 osób w stosunku do stanu na koniec 2015 r. W ciągu całego 2016 r. na profilu opublikowano 195 postów.

W 2016 r. kontynuowano również prowadzenie profilu Centrum w serwisie internetowym **YouTube**, na którym umieszczano m.in. filmy promujące działalność NCN, reportaże z organizowanych wydarzeń oraz filmy prezentujące sylwetki laureatów Nagrody NCN.

W 2016 r., podobnie jak w latach poprzednich, Centrum raz w miesiącu rozsyłało do zapisanych subskrybentów **newsletter (KODA NCN)** z aktualnymi informacjami na temat swojej działalności, w tym również o ogłaszanych i rozstrzygniętych konkursach. Według stanu na 31 grudnia 2016 r. liczba odbiorców *newslettera* wynosiła 1 631 osób. Odbiorcami *newslettera* były w większości działy jednostek naukowych zajmujące się obsługą badań naukowych.

Bezpośrednio w systemie Obsługa Strumieni Finansowania (OSF) zamieszczano techniczne komunikaty dla wnioskodawców i osób realizujących projekty.

W 2016 r. wśród mediów ogólnopolskich, lokalnych, akademickich i naukowych rozpowszechniono **17 informacji prasowych**, które były wysyłane na około 280 adresów mailowych redakcji, dziennikarzy oraz uczelnianych działów promocji.

W ciągu roku w prasie ogólnopolskiej, lokalnej oraz w mediach akademickich i naukowych (np. *Polska Agencja Prasowa*, *Gazeta Wyborcza*, *PAUza Akademicka*, *Forum Akademickie*, *Dziennik Polski*, *Gazeta Krakowska* i wiele innych) ukazywały się liczne publikacje na temat Centrum, przygotowywane zarówno przez przedstawicieli mediów, jak i pracowników Centrum. We wszystkich rodzajach mediów odnotowano **2 656 materiałów odnoszących**

się do działalności Centrum lub o nim wzmiankujących, w tym 803 posty w mediach społecznościowych.

Narodowe Centrum Nauki wydało także **broszury** w języku polskim (nakł. 1 500 egz.) oraz **ulotki w formie pocztówek** w języku polskim (nakł. 3 000 kompletów) i angielskim (nakł. 300 kompletów), informujące o ofercie konkursowej i działalności Centrum. W 2016 r. wydany został **Raport Roczny 2015** podsumowujący działalność Centrum w 2015 r. (nakł. 800 egz. w języku polskim i 200 egz. w języku angielskim) oraz **Statystyki Konkursów 2015**, przedstawiające dane dotyczące m.in. liczby składanych wniosków w poszczególnych dziedzinach nauk i typach konkursów, współczynniki sukcesu oraz liczbę wniosków zakwalifikowanych do finansowania przypadającą na konkretne jednostki naukowe (wyłącznie w jęz. polskim, nakł. 300 egz.).

Z okazji jubileuszu 5-lecia inauguracji działalności Centrum wydało dwujęzyczną (polsko-angielską) publikację **5 lat Narodowego Centrum Nauki** (nakł. 800 egz.). W książce podano informacje o konkursach i działalności NCN, zaprezentowano najważniejsze dane liczbowe i kalendarium najważniejszych wydarzeń za lata 2011-2015 oraz sylwetki dziesięciu naukowców realizujących swoje badania dzięki finansowaniu w konkursach NCN.

Wydany został również **kalendarz ścienny na rok 2017** (nakł. 400 egz.), zawierający zdjęcia laureatów konkursów Narodowego Centrum Nauki sfotografowanych w swoich miejscach pracy.

W 2016 r. zrealizowano **18 filmów** dotyczących działalności Narodowego Centrum Nauki, w tym m.in. reportaże z wydarzeń jubileuszowych, Dni NCN w Olsztynie oraz uroczystości wręczenia Nagrody NCN 2016 oraz filmy prezentujące sylwetki naukowców realizujących swoje badania dzięki finansowaniu w konkursach NCN i laureatów Nagrody NCN 2016.

W 2016 r. dyrektor Centrum, prof. Zbigniew Błocki i przewodniczący Rady NCN, prof. Michał Karoński udzielili po **jednym wywiadzie** oraz opublikowali **po trzy artykuły** na temat działalności NCN. Ponadto, ks. prof. Andrzej Szostek, członek Rady NCN, wypowiedział się w prasie na temat etyki w ubieganiu się o granty.

Osobną kategorią w zakresie publikacji dotyczących konkursów Centrum są **płatne ogłoszenia** zamieszczane w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim każdorazowo po ogłoszeniu konkursów przez Narodowe Centrum Nauki. W 2016 r. Centrum przygotowało i opublikowało cztery takie ogłoszenia.

Dyrekcja, pracownicy oraz członkowie Rady Narodowego Centrum Nauki, biorąc przez cały rok **czynny udział w krajowych i międzynarodowych konferencjach** popularyzujących naukę, posiedzeniach czy warsztatach, mieli również możliwość upowszechniania informacji o ogłaszanych przez Centrum konkursach.

Centrum organizowało również samodzielnie wydarzenia informacyjno-promocyjne, w tym także we współpracy z innymi podmiotami. Do dużych przedsięwzięć tego typu należą zorganizowane już po raz trzeci **Dni Narodowego Centrum Nauki**. Impreza ta jest z założenia wydarzeniem cyklicznym, odbywającym się raz do roku, a jej głównym celem jest prezentacja bogatej oferty konkursowej Centrum, zaś ideą – mobilny charakter. Informację medialną o Dniach NCN 2016 odnotowano w 38 źródłach (prasa o zasięgu ogólnopolskim, prasa lokalna, radio, telewizja, portale internetowe, w tym posty i udostępnienia w mediach społecznościowych).

W dniu 12 października 2016 r. odbyła się kolejna uroczystość wręczenia **Nagrody Narodowego Centrum Nauki** dla młodych naukowców (więcej na ten temat w rozdziale 2.9.1). Informacje medialne o Nagrodzie NCN odnotowano w 49 źródłach (prasa o zasięgu ogólnopolskim, prasa lokalna, radio, telewizja, portale internetowe).

W 2016 r. pracownicy Działu Badań Naukowych i Rozwoju Naukowców przy wsparciu Koordynatorów Dyscyplin, pracowników Działu Rozliczania Projektów Badawczych, Staży i Stypendiów, Działu Finansowo-Księgowego, Zespołu ds. Kontroli i Audytu oraz Zespołu Radców Prawnych przeprowadzili cztery edycje **warsztatów szkoleniowych dla pracowników jednostek naukowych zaangażowanych w obsługę administracyjną projektów badawczych** finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki, z czego trzy edycje odbyły się w siedzibie Centrum, natomiast jedna edycja została zorganizowana podczas Dni NCN w Olsztynie. W 2016 r. zorganizowano również cztery edycje (trzy – w siedzibie Centrum, jedną – podczas Dni NCN w Olsztynie) **warsztatów z przygotowania wniosków o finansowanie projektów badawczych**, przygotowane i przeprowadzone przez Zespoły Koordynatorów Dyscyplin. Nowością były zorganizowane podczas Dni NCN w Olsztynie **warsztaty z oceny wniosków**.

W drugim kwartale 2016 r. w Instytucie Podstawowych Problemów Techniki PAN w Warszawie zorganizowane zostały **spotkania informacyjne** służące rozpowszechnieniu informacji o konkursach POLONEZ 2 i POLONEZ 3. Ponadto, dwukrotnie zorganizowano **czat informacyjny** w języku angielskim dla wszystkich zainteresowanych ww. konkursami.

Szczegółowe informacje dotyczące organizowanych przez NCN wydarzeń przedstawiono w rozdziale 3 w Części Szczegółowej.

2.9. Inspirowanie i monitorowanie finansowania badań podstawowych ze środków pochodzących spoza budżetu państwa

2.9.1. Nagroda Narodowego Centrum Nauki

W 2016 r. odbyła się trzecia edycja Nagrody NCN. Laureatami nagrody zostali: dr hab. Marcin Szwed w grupie nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce prof. dr hab. Mikołaj Bojańczyk w grupie nauk ścisłych i technicznych oraz dr hab. Katarzyna Starowicz – Bubak w grupie nauk o życiu.

Nagroda NCN jest indywidualną nagrodą pieniężną przyznawaną w drodze konkursu młodym naukowcom do 40. roku życia za znaczące osiągnięcie naukowe dokonane w ramach badań podstawowych prowadzonych w polskiej jednostce naukowej. Wyróżnienie przyznawane jest w trzech obszarach badawczych: nauki humanistyczne, społeczne i o sztuce, nauki ścisłe i techniczne oraz nauki o życiu. Zgłoszeń kandydatów do Nagrody dokonują wybitni naukowcy wskazani przez Radę NCN. Komisje konkursowe ds. Nagrody, które tworzą odpowiednie Komisje Rady NCN: Nauk Humanistycznych, Społecznych i o Sztuce, Nauk Ścisłych i Technicznych oraz Nauk o Życiu, dokonują oceny zgłoszeń i wyłaniają dwóch kandydatów do otrzymania Nagrody NCN w każdej grupie nauk. Ostateczną decyzję w sprawie wyboru laureatów podejmuje Kapituła Nagrody, którą tworzy

Rada Centrum, Dyrektor Centrum, oraz przedstawiciele fundatorów Nagrody. W 2016 r. zostało zgłoszonych 49 kandydatów do Nagrody, w tym 19 w naukach humanistycznych, społecznych i o sztuce, 22 w naukach ścisłych i technicznych oraz 8 w naukach o życiu. Uroczystość wręczenia Nagród NCN 2016 odbyła się 12 października 2016 r. w Galerii Sztuki XIX w. w Sukiennicach.

2.9.2. Konkurs POLONEZ (*Marie Skłodowska-Curie Actions Cofund*)

W 2016 r. Narodowe Centrum Nauki kontynuowało pracę nad konkursem POLONEZ poprzez następujące działania:

- 1) kompleksowa akcja promocyjno-informacyjna programu w Polsce i za granicą;
- 2) określenie warunków konkursu i regulaminu przyznawania środków finansowych w konkursach POLONEZ 2 (uchwała Rady 18/2016 z dnia 3 marca 2016 r.) i POLONEZ 3 (uchwała Rady 81/2016 z dnia 8 września 2016) oraz aktualizacja szeregu instrukcji i wytycznych dla kandydatów;
- 3) przygotowanie wraz z Ośrodkiem Przetwarzania Informacji (OPI) elektronicznego naboru wniosków do konkursów POLONEZ 2 i 3 w systemie OSF oraz przygotowanie modułu i formularzu umowy do konkursów POLONEZ 1 i 2 w systemie OSF;
- 4) przeprowadzenie drugiego (15 marca – 15 czerwca 2016 r.) oraz trzeciego (15 września - 15 grudnia 2016 r.) naboru wniosków;
- 5) zakończenie oceny wniosków w konkursie POLONEZ 1 (wyniki – maj 2016 r.), przeprowadzenie oceny wniosków w konkursie POLONEZ 2 (wyniki – listopad 2016 r.) oraz rozpoczęcie oceny wniosków w konkursie POLONEZ 3.

W roku 2016 podpisano łącznie 32 umowy do projektów wyłonionych w konkursie POLONEZ 1, z czego staż rozpoczęło 31 laureatów. W drugiej połowie roku 2016 r. rozpoczęto prace nad przygotowaniem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na realizację i przeprowadzenie szkoleń dla laureatów programu POLONEZ. W tym celu jesienią 2016 r. przeprowadzono ankietę wśród dotychczasowych laureatów programu dotyczącą oczekiwanych tematów proponowanego szkolenia. Czas niezbędny na jej opracowanie, a następnie redakcję szczegółowego opisu przedmiotu zamówienia nie pozwolił na rozpoczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zaplanowanego na rok 2016. Prace nad postępowaniem będą kontynuowane w 2017 r.

Daty ogłoszenia i rozstrzygnięcia poszczególnych edycji konkursu POLONEZ oraz liczby wniosków złożonych i zakwalifikowanych przedstawiono w Części Ogólnej niniejszego sprawozdania w rozdziale 2.7.3 (tabele 9. i 10.).

2.9.3. QuantERA (*ERA-NET Cofund on Quantum Technologies*)

W 2016 r. sukcesem zakończyły się prace nad przygotowaniem wniosku do konkursu ERA-NET Cofund w dziedzinie technologii kwantowych. Ostatnie ustalenia dotyczące kształtu przyszłego projektu zapadły podczas spotkań przedstawicieli organizacji partnerskich w Swindon (Wielka Brytania, 21-22 stycznia) oraz Brukseli (Belgia, 10 marca). Wniosek został złożony z początkiem kwietnia 2016.

W oczekiwaniu na wyniki konkursu program QuantERA promowano podczas konferencji *Quantum Europe* w Amsterdamie (17-18 maja) oraz na spotkaniu *Board of Funders programów Flagship* w Brukseli (30 czerwca). Bezpośrednio po konferencji w Amsterdamie odbyło się pierwsze spotkanie konsorcjum agencji finansujących badania z przedstawicielami ciała doradczego programu QuantERA – tzw. *Strategic Advisory Board*.

W lipcu Komisja Europejska pozytywnie oceniła złożony przez NCN wniosek QuantERA ERA-NET Cofund, przyznając 11 510 008,29 EUR na dofinansowanie programu. Do konsorcjum dołączyły kolejne agencje finansujące badania naukowe, zwiększając liczbę partnerów do 32 organizacji z 26 krajów. Przystąpiono do procesu podpisywania umowy grantowej oraz podjęto negocjacje umowy konsorcjum.

1 listopada oficjalnie rozpoczął się pięcioletni okres realizacji programu QuantERA ERA-NET Cofund w dziedzinie technologii kwantowych. 1-2 grudnia w Lizbonie odbyło się spotkanie otwierające program, w którym udział wzięli przedstawiciele organizacji partnerskich oraz członkowie *Strategic Advisory Board*. 2 grudnia Dyrektor NCN podpisał umowę grantową programu QuantERA z Komisją Europejską, a 15 grudnia opublikowano zapowiedź pierwszego konkursu QuantERA Call 2017 na międzynarodowe projekty badawcze z zakresu technologii kwantowych.

2.9.4. Fundusze norweskie i fundusze Europejskiego Obszaru Gospodarczego

W dniu 3 maja 2016 r. zostało podpisane porozumienie pomiędzy Norwegią, Islandią i Liechtensteinem w sprawie kolejnej, trzeciej edycji funduszy norweskich i funduszy EOG dla nowych krajów członkowskich Unii Europejskiej, na okres od 1.05.2014 r. do 30.04.2021 r. Polska ma być największym beneficjentem tych funduszy, zaś rolę Krajowego Punktu Kontaktowego dla funduszy norweskich i funduszy EOG pełni Departament Programów Pomocowych w Ministerstwie Rozwoju.

Ponieważ w obecnej edycji funduszy norweskich główny nacisk został położony na wsparcie innowacji, badań, edukacji i konkurencyjności, przy KPK powołany został zespół ekspertów, reprezentujących zarówno potencjalnych beneficjentów, jak i instytucje zaangażowane w proces przyznawania dofinansowania w ramach funduszy norweskich. Do zespołu ekspertów powołano przedstawicieli Wrocławskiego Centrum Badań EIT+, FNP, NCBiR, NCN, MNiSW, MR, PARP. Narodowe Centrum Nauki było reprezentowane przez koordynatora nauk ścisłych i technicznych dr Marzenę Oliwkiewicz-Mikłasińską.

W trakcie prowadzonych spotkań roboczych (w dniach 20.06.2016 r. i 2.09.2016 r.) prowadzono dyskusję nad *Wytycznymi dla programów badawczych Norweskiego Mechanizmu Finansowego* oraz propozycjami działań w wytypowanych obszarach. W propozycji NCN skoncentrowano się na badaniach naukowych, stażach i praktykach dla młodych naukowców oraz warsztatach dla naukowców aplikujących o granty ERC. Propozycję NCN uszczegółowiono po konsultacjach w MNiSW, proponując nazwy konkursów i ramy czasowe ich realizacji. W obszarze **badania naukowych** zaproponowano dwa programy:

- 1) konkurs GRIEG na współpracę dwustronną z partnerem lub partnerami norweskimi, realizowany zgodnie z zasadą *bottom-up*, obejmujący wszystkie panele dziedzinowe NCN, z możliwością wskazania dziedzin priorytetowych;
- 2) program wsparcia aplikowania o projekty ERC - finansowanie polskich grantów złożonych do ERC, które uzyskały wysokie oceny recenzentów, ale nie były rekomendowane do finansowania, jak również organizowanie warsztatów dla naukowców aplikujących o granty ERC. Warsztaty organizowane przez NCN i *Research Council of Norway*, byłyby prowadzone przez beneficjentów grantów ERC z Polski i Norwegii oraz polskich i norweskich ekspertów paneli ERC.

W obszarze **rozwoju młodych naukowców** zaproponowano dwa programy:

- 1) program studiów doktoranckich ze stażem w Norwegii;
- 2) program stypendialny dla kobiet - realizowany we współpracy z MNiSW. Rolą ministerstwa byłoby zdefiniowanie dziedzin priorytetowych i doprecyzowanie kryteriów naboru.

2.10. Wykonywanie innych zadań zleconych przez Ministra, ważnych dla rozwoju badań podstawowych, w tym opracowywanie programów badawczych ważnych dla kultury narodowej

W dniu 15 marca 2016 r. NCN upłynął termin składania wniosków w drugiej edycji konkursu **TANGO** na projekty zakładające wdrażanie w praktyce gospodarczej i społecznej wyników uzyskanych w rezultacie badań podstawowych. NCN odpowiadało za ocenę wniosków na I etapie. Dnia 15 grudnia 2016 r. Narodowe Centrum Nauki ogłosiło po raz pierwszy nowy konkurs **SONATINA** na projekty badawcze realizowane przez osoby posiadające stopień naukowy doktora, opracowany na miejsce programu *Iuventus Plus* realizowanego dotychczas przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Harmonogram naboru wniosków w obu tych konkursach prezentuje tabela 11., a szczegółowe informacje zostały przedstawiono w pkt. 5 Części Szczegółowej.

Tabela 11. Harmonogram naboru wniosków w konkursach UWERTURA i MINIATURA w 2016 r.

Typ konkursu	Data ogłoszenia naboru	Data zakończenia naboru
TANGO – konkurs na projekty zakładające wdrażanie w praktyce gospodarczej i społecznej wyników uzyskanych w rezultacie badań podstawowych.	15 grudnia 2015 r.	15 marca 2016 r.
SONATINA – konkurs na projekty badawcze realizowane przez osoby posiadające stopień naukowy doktora, uzyskany w okresie do 3 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem.	15 grudnia 2016 r.	15 marca 2017 r.

Źródło: Opracowanie Zespołu ds. Analiz i Ewaluacji na podstawie własnych danych.

2.11. Pomoc publiczna

15 września 2015 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 września 2015 r. w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy publicznej za pośrednictwem Narodowego Centrum Nauki (Dz. U. z 2015, poz. 1381). Na podstawie tego rozporządzenia została wznowiona możliwość udzielania pomocy publicznej na finansowanie badań podstawowych realizowanych w formie projektów badawczych oraz pomocy *de minimis* na finansowanie staży po uzyskaniu stopnia doktora odbywanych u przedsiębiorcy przez osoby rozpoczynające karierę naukową. W związku z tym, począwszy od konkursów OPUS 10, PRELUDIUM 10 i SONATA 10 przywrócono możliwość składania projektów przez wnioskodawców, dla których finansowanie będzie stanowić pomoc publiczną. W roku 2016 nie udzielono pomocy publicznej.

3. Realizacja planu finansowego Centrum w 2016 r.

Do dnia 25 lipca 2016 r. obowiązywał plan finansowy według ustawy budżetowej na rok 2016 z dnia 25 lutego 2016 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 278).

W dniu 27 kwietnia 2016 r. Dyrektor Narodowego Centrum Nauki zwrócił się do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego o zatwierdzenie zmiany planu finansowego Centrum na rok 2016. Zmiana planu finansowego dotyczyła zwiększenia dotacji celowej na finansowanie projektów badawczych, staży po uzyskaniu stopnia naukowego doktora oraz stypendiów doktorskich, a także kosztów/wydatków finansowanych z tego źródła w zakresie projektów humanistycznych. Ponadto zmiana ta wprowadziła przesunięcia pomiędzy poszczególnymi pozycjami planu finansowego w zakresie kosztów (wydatków) finansowych z dotacji podmiotowej oraz środków pozyskanych przez Centrum z Unii Europejskiej (zmiany te nie spowodowały zwiększenia kwoty dotacji podmiotowej oraz ogólnej kwoty kosztów/wydatków przewidzianych na 2016 r.).

Kolejne wnioskowane zmiany planu finansowego z dnia 10 listopada 2016 r. związane były z dokonaniem oszacowania wolnych środków w budżecie Narodowego Centrum Nauki, które nie zostaną wydatkowane do końca 2016 roku oraz zwolnieniem tych środków do części budżetu 28-Nauka w Planie finansowym. Zmiana tego planu związana była również z przesunięciami pomiędzy poszczególnymi pozycjami planu bez wpływu na ogólne kwoty dotacji.

Wartość rzeczywistych przychodów (dochodów) oraz kosztów (wydatków) NCN w roku 2016 w zestawieniu z planem finansowym po zmianach przedstawia tabela 12.

Tabela 12. Realizacja rocznego planu finansowego w układzie memoriałowym i kasowym (w tys. zł)

Lp.	Wyszczególnienie	Plan na 2016 r. wg ustawy budżetowej	Plan na 2016 r. po zmianach, obowiązujący od dnia 25.07.2016 r.	Plan na 2016 r. po zmianach, obowiązujący od dnia 23.12.2016 r.	Wykonanie w 2016 r. ujęcie memoriałowe
		w tys. zł	w tys. zł	w tys. zł	w tys. zł
Część A Plan finansowy w układzie memoriałowym					
I	STAN NA POCZĄTEK ROKU	x	x	x	8 561
1	Środki obrotowe, w tym:				16 481
1.1	Środki pieniężne				16 478
1.2	Należności krótkoterminowe, w tym:				3
1.2.1	z tytułu udzielonych pożyczek				
1.2.2	od jednostek sektora finansów publicznych				
1.3	Zapasy				
2	Należności długoterminowe, w tym:				
2.1	z tytułu udzielonych pożyczek				
2.2	od jednostek sektora finansów publicznych				
3	Zobowiązania ¹⁾ , w tym:				7 920
3.1	Z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów				
3.2	wymagalne				
II	PRZYCHODY OGÓŁEM	1 028 159	1 045 159	1 031 159	1 007 339
1	Przychody z prowadzonej działalności				
2	Dotacje z budżetu państwa	1 022 760	1 039 760	1 025 760	1 005 187
3	Środki otrzymane z Unii Europejskiej	2 330	2 330	2 330	1 495
4	Środki od innych jednostek sektora finansów publicznych				
5	Pozostałe przychody, z tego:	3 069	3 069	3 069	657
5.1	Odsetki (np. z tytułu udzielonych pożyczek), w tym:				20
5.1.1	Odsetki od depozytów u Ministra Finansów lub z tytułu skarbowych papierów wartościowych				10
5.2	Środki otrzymane od jednostek spoza sektora finansów publicznych				
5.3	Równowartość odpisów amortyzacyjnych	3 069	3 069	3 069	625
III	KOSZTY OGÓŁEM	1 027 859	1 044 859	1 030 859	1 007 326
1	Koszty funkcjonowania	44 407	44 876	37 876	31 197
1.1	Amortyzacja	3 069	3 069	3 069	650
1.2	Materiały i energia	2 030	2 030	830	583
1.3	Usługi obce	5 803	5 803	5 803	4 383
1.4	Wynagrodzenia, z tego:	25 575	25 965	21 965	20 687
1.4.1	osobowe	8 575	8 965	8 965	8 829
1.4.2	bezosobowe	17 000	17 000	13 000	11 858
1.4.3	pozostałe				

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2016 r.

1.5	Świadczenia na rzecz osób fizycznych		2 000	2 200	2 022
1.6	Składki, z tego na:	2 086	2 165	2 165	1 725
1.6.1	ubezpieczenia społeczne	1 829	1 898	1 898	1 531
1.6.2	Fundusz Pracy	257	267	267	194
1.6.3	Fundusz Emerytur Pomostowych				
1.7	Płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań				
1.8	Podatki i opłaty, w tym:		4	4	
1.8.1	podatek akcyzowy				
1.8.2	podatek od towarów i usług (VAT)				
1.8.3	opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego		2	2	
1.8.4	podatki stanowiące źródło dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego		2	2	
1.8.5	opłaty na rzecz budżetu państwa			2	
1.9	Pozostałe koszty funkcjonowania	5 844	3 840	1 840	1 147
2	Koszty realizacji zadań, w tym:	983 452	999 983	992 983	976 129
2.1	– środki przekazane innym podmiotom	982 812	999 812	992 812	976 017
3	Pozostałe koszty, w tym:				
3.1	Środki na wydatki majątkowe				
IV	WYNIK BRUTTO (II-III)	300	300	300	13
V	OBOWIĄZKOWE OBCIĄŻENIA WYNIKU FINANSOWEGO	300	300	300	
1	Podatek dochodowy od osób prawnych	300	300	300	
2	Pozostałe obciążenia wyniku finansowego				
VI	WYNIK NETTO (IV-V)				13
VII	DOTACJE Z BUDŻETU PAŃSTWA	x	x	x	1 005 812
1	Dotacje ogółem, z tego:	1 026 291	1 043 291	1 027 172	1 005 812
1.1	– podmiotowa	41 638	41 638	34 638	30 248
1.2	– przedmiotowa				
1.3	– celowa	981 122	998 122	991 122	974 939
1.4	– celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE - bieżące				
1.4.1	w tym: na współfinansowanie				
1.5	– celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE - majątkowe				
1.5.1	– w tym: na współfinansowanie				
1.6	- na inwestycje i zakupy inwestycyjne	3 531	3 531	1 412	625
VIII	ŚRODKI NA WYDATKI MAJĄTKOWE	3 531	3 531	1 412	625
IX	ŚRODKI PRYZNANE INNYM PODMIOTOM	982 812	999 812	992 812	976 017
X	STAN NA KONIEC ROKU	x	x	x	9 805
1	Środki obrotowe, w tym:				21 628
1.1	Środki pieniężne				21 621
1.2	Należności krótkoterminowe, w tym:				7

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2016 r.

1.2.1	z tytułu udzielonych pożyczek				
1.2.2	od jednostek sektora finansów publicznych				
1.3	Zapasy				
2	Należności długoterminowe, w tym:				
2.1	z tytułu udzielonych pożyczek				
2.2	od jednostek sektora finansów publicznych				
3	Zobowiązania ¹⁾ , w tym:				11 823
3.1	z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów				
3.2	wymagalne				

¹⁾ Prognozowane zobowiązania dotyczące realizacji projektów badawczych wynosi 1 237 864 tys. zł na początek roku oraz 1 265 577 tys. zł na koniec roku

Lp.	Wyszczególnienie	Plan na 2016 r. wg ustawy budżetowej	Plan na 2016 r. po zmianach, obowiązujący od dnia 25.07.2016 r.	Plan na 2016 r. po zmianach, obowiązujący od dnia 23.12.2016 r.	Wykonanie w 2016 r. ujęcie kasowe
		w tys. zł	w tys. zł	w tys. zł	w tys. zł
Część B Plan finansowy w układzie kasowym					
I	STAN ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA POCZĄTEK ROKU	8 334	8 334	8 334	16 129
II	DOCHODY	1 026 460	1 043 460	1 027 341	1 029 952
1	Dotacje z budżetu państwa ogółem, z tego:	1 026 291	1 043 291	1 027 172	1 027 172
1.1	– podmiotowa	41 638	41 638	34 638	34 638
1.2	– przedmiotowa				
1.3	– celowa	981 122	998 122	991 122	991 122
1.4	– celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE – bieżące,				
	w tym na współfinansowanie				
1.5	– celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE – majątkowe,				
	w tym na współfinansowanie				
1.6	– na inwestycje i zakupy inwestycyjne	3 531	3 531	1 412	1 412
2	Środki otrzymane z Unii Europejskiej	169	169	169	2 753
3	Środki otrzymane od innych jednostek sektora finansów publicznych				
4	Pozostałe dochody, z tego:				27
4.1	Odsetki (np. z tytułu udzielonych pożyczek), w tym:				20
4.1.1	Odsetki od depozytów u Ministra Finansów lub z tytułu skarbowych papierów wartościowych				10
4.2	Środki otrzymane od jednostek spoza sektora finansów publicznych				
III	WYDATKI	1 028 621	1 045 621	1 029 502	1 024 811

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2016 r.

1	Wydatki na funkcjonowanie, z tego:	41 638	42 107	35 107	30 363
1.1	Materiały i energia	2 030	2 030	830	565
1.2	Usługi obce	5 803	5 803	5 803	4 292
1.3	Wynagrodzenia	25 575	25 965	21 965	20 666
1.3.1	osobowe	8 575	8 965	8 965	8 829
1.3.2	bezosobowe	17 000	17 000	13 000	11 837
1.3.3	pozostałe				
1.4	Świadczenie na rzecz osób fizycznych		2 000	2 200	1 985
1.5	Składki, z tego:	2 086	2 165	2 165	1 725
1.5.1	na ubezpieczenia społeczne	1 829	1 898	1 898	1 531
1.5.2	na Fundusz Pracy	257	267	267	194
1.5.3	na Fundusz Emerytur Pomostowych				
1.5.4	pozostałe				
1.6	Płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań				
1.7	Podatki i opłaty, z tego:	300	304	304	10
1.7.1	podatek akcyzowy				
1.7.2	podatek od towarów i usług (VAT)				
1.7.3	podatek CIT	300	300	300	10
1.7.4	opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego		2	2	
1.7.5	podatki stanowiące źródło dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego				
1.7.6	opłaty na rzecz budżetu państwa		2	2	
1.8	Pozostałe wydatki na funkcjonowanie	5 844	3 840	1 840	1 120
2	Wydatki majątkowe	3 531	3 531	1 412	871
3	Wydatki na realizację zadań	640	171	171	111
4	Środki przyznane innym podmiotom	982 812	999 812	992 812	985 695
5	Wpłata do budżetu państwa (np. z zysku, z nadwyżki środków finansowych)				
6	Pozostałe wydatki				7 771
IV	WYNIK (II-III)	-2 161	-2 161	-2 161	5 141
V	Kasowo zrealizowane przychody				
1.	Zaciągnięte kredyty i pożyczki				
2.	Przychody z prywatyzacji				
VI	Kasowo zrealizowane rozchody				
1.	Spłata kredytów i pożyczek				
VII	STAN ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA KONIEC ROKU (I+IV+V-VI)	6 173	6 173	6 173	21 270
VIII	Zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty	131	131	131	126

Źródło: Opracowanie Działu Finansowo-Księgowego, Zespołu Księgowego na podstawie danych z programu finansowo-księgowego Comarch ERP OPTIMA.

W planie finansowym na 2016 r. (po uwzględnieniu zmian) na pokrycie bieżących wydatków na funkcjonowanie Centrum zaplanowano kwotę 35 107 tys. zł, w tym środki pochodzące z Unii Europejskiej w wysokości 469 tys. zł. W ramach przyznanej dotacji podmiotowej na ww. koszty Centrum przeznaczyło 30 054 tys. zł, stąd wskaźnik wykorzystania dotacji podmiotowej wyniósł 86,77%. Ponadto w ramach środków pochodzących z Unii Europejskiej wydatkowano na pokrycie bieżących wydatków na zarządzanie kwotę 305 tys. zł.

Z kolei na realizację zadań określonych w art. 20 ust. 1 pkt 1, 2 i 4 ustawy o Narodowym Centrum Nauki zaplanowano kwotę 991 122 tys. zł, z czego wykorzystana została kwota 984 616 tys. zł. Wskaźnik wykorzystania dotacji celowej wyniósł 99,34%. W ramach tego obszaru działalności na finansowanie projektów badawczych, staży i stypendiów zaplanowano wydatkowanie środków pozyskanych ze źródeł europejskich w wysokości 1 811 tys. zł. Faktycznie zrealizowane płatności na rzecz beneficjentów wyniosły w 2016 r. 1 190 tys. zł.

Na inwestycje i zakupy inwestycyjne Centrum zaplanowało na 2016 rok kwotę 1 412 tys. zł. W ramach przyznanej dotacji Centrum wykorzystało 871 tys. zł, co stanowi 61,71% zaplanowanych środków. Jest to konsekwencją niewydatkowania środków na cele związane z pozyskaniem nieruchomości, jak również odpowiednim jej przygotowaniem na siedzibę NCN.

Centrum w 2016 r. poniosło wydatki w wysokości 1 017 040 tys. zł, co w porównaniu z rokiem 2015 stanowi przyrost o 117 770 tys. zł. Główną przyczyną wzrostu wydatków Centrum były zwiększone możliwości finansowania projektów badawczych, staży i stypendiów z dotacji celowej.

II. CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA

1. Finansowanie badań naukowych¹⁰

W przypadku sprawozdawania efektów działań podejmowanych w 2016 r. w zakresie finansowania badań naukowych, należy zwrócić uwagę, że planowane do osiągnięcia wartości przyjętych mierników były aktualizowane w trakcie roku, który obejmuje sprawozdanie. Aktualizacja wynikała ze zwiększenia wysokości dotacji celowej na finansowanie badań naukowych i zatwierdzonej zamiany planu finansowego NCN w dniu 23 grudnia 2016 r. W tabeli 13. przedstawiono planowane wartości mierników szacowane na początku 2016 r. (i wykazane w dokumencie *Plan działalności NCN na rok 2016 r.*) wraz z ich późniejszą aktualizacją w podziale na poszczególne działania. W dalszej części sprawozdania, przy szczegółowym opisie każdego z działań, jako punkt odniesienia przyjęto zaktualizowane wartości mierników.

Tabela 13. Wartości mierników przyjęte na początku 2016 r. oraz po zmianach w związku ze zwiększeniem dotacji budżetowej

Działanie	Nazwa miernika po zmianach zaproponowanych w projekcie planu finansowego	Wartość miernika w Planie działalności na rok 2016	Zaktualizowana wartość miernika po zwiększeniu dotacji
Wspieranie współpracy naukowej z zagranicą	Liczba projektów międzynarodowych realizowanych w ramach programów międzynarodowych niewspółfinansowanych i współfinansowanych z zagranicznych środków finansowych niepodlegających zwrotowi	307	307
Wspieranie rozwoju kadry naukowej	Liczba młodych naukowców realizujących projekty badawcze, staże i stypendia finansowe z budżetu nauki (oprócz młodych naukowców realizujących projekty badawcze w ramach współpracy międzynarodowej oraz konkursów międzynarodowych),	3 627	3 777
	Liczba projektów badawczych, staży i stypendiów realizowanych przez osoby rozpoczynające karierę naukową otrzymujących środki finansowe z budżetu nauki (w ramach konkursów PRELUDIUM, SONATA, FUGA oraz ETIUDA).	3 600	3 600

¹⁰ Ewentualne różnice w liczbie kontynuowanych umów przedstawionych w *Sprawozdaniu z działalności NCN* w stosunku do *Planu działalności NCN na rok 2016* są wynikiem uwzględnienia w sprawozdaniu danych aktualnych na dzień 31 grudnia 2016 r., a więc informacji o wszystkich podpisanych umowach w roku 2016 (w tym także tych, które na moment przygotowywania Planu nie były jeszcze zawarte i tym samym nie zostały uwzględnione w tabelach dla poszczególnych mierników), a także pozytywnych odwołań i aneksów.

Finansowanie projektów badawczych ze środków krajowych	Liczba finansowanych projektów badawczych (projektów przejętych przez NCN od MNiSW oraz realizowanych w ramach konkursów NCN, tj.: OPUS, SONATA BIS, MAESTRO, SYMFONIA oprócz projektów realizowanych przez młodych naukowców, uwzględnionych w Działaniu <i>Wspieranie rozwoju kadry naukowej</i>).	4 288	4 310
--	---	-------	-------

1.1. Działanie 1. Wspieranie współpracy naukowej z zagranicą

Cel: Rozwój badań naukowych w kraju poprzez uczestnictwo polskich naukowców w projektach badawczych realizowanych we współpracy z partnerami zagranicznymi, a tym samym umacnianie nauki polskiej na arenie międzynarodowej

Miernik:

- 1) liczba projektów międzynarodowych realizowanych w ramach programów międzynarodowych niewspółfinansowanych i współfinansowanych z zagranicznych środków finansowych niepodlegających zwrotowi.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec 2016 r.: 307

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2016 r.: 368

Wartość miernika dla Działania *Wspieranie współpracy naukowej z zagranicą* osiągnięta w 2016 r. była wyższa od planowanej, a zaistniała różnica wynika z tego, iż planowana wartość miernika została oszacowana na podstawie prognozy, tj. oczekiwanej liczby kontynuowanych umów w danym roku, w tym spodziewanej liczby aneksów i odwołań i nie uwzględniała m.in. wyników dla konkursu POLONEZ.

Realizacja:

Poniesione nakłady finansowe ogółem: **69 179 tys. zł**, w tym na:

- 1) zadania kontynuowane

Centrum zaplanowało na dotację celową w Działaniu 10.1.1.2 planu finansowego w układzie zadaniowym *Wspieranie współpracy naukowej z zagranicą* kwotę **80 158 tys. zł**. W planie finansowym w układzie zadaniowym po zmianach, dotacja celowa została zaktualizowana na kwotę **68 249 tys. zł**. Zmiana ta była konieczna ze względu na wzrost wartości wniosków zakwalifikowanych do finansowania w Działaniu 10.1.1.4 *Finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych*. W ramach Działania 10.1.1.2 Centrum wykorzystało środki finansowe w ramach dotacji celowej w kwocie **65 519 tys. zł**, co stanowi **96%** zaktualizowanej kwoty planu.

Ponadto na rok 2016 zaplanowano na projekty w ramach konkursu POLONEZ środki finansowe otrzymane z Unii Europejskiej w wysokości **1 811 tys. zł**, z czego wykorzystano **1 190 tys. zł**. Szczegółowe informacje na temat wydatkowania środków w ramach Działania *Wspieranie współpracy naukowej* przedstawia tabela 14.;

- 2) zadania nowe, czyli dane dotyczące konkursów ogłoszonych w 2016 r. wraz z alokacją środków finansowych w ramach Działania *Wspieranie współpracy naukowej* przedstawia tabela 15;
- 3) obsługę, nadzór, upowszechnianie w środowisku naukowym informacji o ogłoszonych konkursach, inspirowanie i monitorowanie finansowania badań naukowych ze środków pochodzących spoza budżetu państwa, ewaluację oraz inwestycje.

Centrum zaplanowało na obsługę Działania 10.1.1.2 planu finansowego w układzie zadaniowym *Wspieranie współpracy naukowej z zagranicą* kwotę 5 036 tys. zł. Ze względu na wzrost wartości wniosków zakwalifikowanych do finansowania w Działaniu 10.1.1.4 *Finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych*, kwota na obsługę działania 10.1.1.2 została zaktualizowana na kwotę 3 043 tys. zł. Środki finansowe wykorzystane na obsługę Działania *Wspieranie współpracy naukowej z zagranicą* przedstawia tabela 16.

Tabela 14. Liczba oraz kwota finansowanych umów w ramach zadań kontynuowanych dla Działania *Wspieranie współpracy naukowej z zagranicą* w 2016 r. (w tys. zł)

Nazwa/Typ konkursu	Liczba kontynuowanych umów	Wykorzystanie środków w ramach dotacji celowej oraz środków UE w kwocie 66 709 tys. zł
Projekty międzynarodowe niewspółfinansowane	3	0
HARMONIA 1	3	0
HARMONIA 2	22	0
HARMONIA 3	58	2 894
HARMONIA 4	63	9 381
HARMONIA 5	53	11 709
HARMONIA 6	53	19 547
HARMONIA 7	52	12 435
ASPERA	1	86
JPI CH	1	74
CHIST-ERA I	1	334
Opłaty za uczestnictwo i koordynację w organizacjach i programach międzynarodowych	nd	110
NORFACE	1	210
JPND II	1	136
INFECT-ERA III	0	0
CHIST-ERA II	1	365
BEETHOVEN	17	3 542

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2016 r.

HERA Uses of the Past	5	1 889
JPI HDHL Intestinal Microbiomics	0	0
JPI HDHL Nutrition and Cognitive Function	1	90
		dotacja celowa: 2 717
POLONEZ 1	32	środki UE: 1 190
BiodivERsA	*	0
CHIST-ERA III	0	0
ENSUF ERA-NET Cofund Smart Urban Futures	*	0

* brak danych ze względu na brak podpisanych umów na dzień 31.XII.2016 r.

nd – koszt obsługi administracyjnej/technicznej, bez środków na badania

Źródło: Opracowanie Zespołu ds. Analiz i Ewaluacji oraz Działu Finansowo-Księgowego, Zespołu Finansowego na podstawie systemów finansowo-księgowych: NEO, Comarch ERP Optima.

Tabela 15. Zadania nowe, realizowane w ramach Działania *Wspieranie współpracy naukowej z zagranicą* w 2016 r.

Nazwa/Typ konkursu	Termin ogłoszenia konkursu	Termin wydania decyzji o finansowaniu lub odmowie finansowania	Liczba zakwalifikowanych wniosków w 2016 r.*	Alokacja środków finansowych z dotacji celowej oraz środków otrzymanych z Unii Europejskiej w tys. zł**	
				Ogółem	Na dany rok budżetowy
NORFACE DIAL	12 stycznia 2016 r.	czerwiec 2017 r.	bd.	0	0
Infect-ERA IV ****	18 stycznia 2016 r.	wrzesień 2016 r.	0	0	0
JPI-EC-AMR *****	18 stycznia 2016 r.	18 listopada 2016 r.	1	0	0
M-ERA.NET (<i>Era-Net for Material research and innovation</i>)	15 marca 2016 r.	marzec 2017 r.	bd.	0	0
POLONEZ 2	15 marca 2016 r.	14 października 2016 r.	26	dotacja celowa: 14 429	0
				środki UE: 6 728	0
PIRE ****	22 czerwca 2016 r.	lipiec 2017 r.	bd.	0	0
HARMONIA 8	15 czerwca 2017 r.	I kwartał 2017 r.	bd.	0	0
ERA-CAPS (<i>Era-Net for Coordinating Action in Plant Sciences</i>)	23 czerwca 2016 r.	III kwartał 2017 r.	bd.	0	0
BEETHOVEN 2	15 września 2016 r.	III kwartał 2017 r.	bd.	0	0

POLONEZ 3	15 września 2016 r.	II kwartał 2017 r.	bd.	dotacja celowa: 0	0
				środki UE: 0	0
CHIST-ERA IV***	27 października 2016 r.	lipiec 2017 r.	bd.	0	0
SUGI***	9 grudnia 2016 r.	grudzień 2017 r.	bd.	0	0

* wg list rankingowych, stan na 31 grudnia 2016 r.

** zerowe kwoty alokacji wynikają z braku rozstrzygnięcia konkursów w danym okresie sprawozdawczym

*** konkursy, które nie pojawiły się w Planie działalności NCN na 2016 r. z powodu braku decyzji o przystąpieniu do konkursu (CHIST-ERA IV) oraz braku informacji o konkursie na początku roku (SUGI).

**** w konkursach Infect-Era i PIRE żaden polski projekt nie zakwalifikował się do dofinansowania

***** w konkursie JPI-EC-AMR z powodu nie złożenia wniosku uzupełniającego przez grantobiorcę nie ma jeszcze ostatecznej listy rankingowej ani wydanej przez Centrum decyzji, stąd wykazane wartości zerowe.

Źródło: Opracowanie Działu Współpracy Międzynarodowej, Zespołu ds. Analiz i Ewaluacji oraz Działu Finansowo-Księgowego.

Tabela 16. Finansowanie obsługi Działania *Wspieranie współpracy naukowej z zagranicą* w 2016 r. (w tys. zł)

Źródło finansowania/rodzaj dotacji	Planowane środki finansowe w tys. zł	Planowane środki finansowe po zmianach w tys. zł	Poniesione wydatki w tys. zł
Dotacja podmiotowa i inwestycyjna z budżetu państwa, środki otrzymane z Unii Europejskiej	5 036	3 043	2 470

Źródło: Opracowanie Działu Finansowo-Księgowego.

1.2. Działanie 2. Wspieranie rozwoju kadry naukowej

Cel: Wspieranie rozwoju naukowego młodych naukowców oraz osób rozpoczynających karierę naukową

Miernik:

- 1) liczba młodych naukowców realizujących projekty badawcze, staże i stypendia finansowe z budżetu nauki (oprócz młodych naukowców realizujących projekty badawcze w ramach współpracy międzynarodowej oraz konkursów międzynarodowych);
- 2) liczba projektów badawczych, staży i stypendiów realizowanych przez osoby rozpoczynające karierę naukową otrzymujących środki finansowe z budżetu nauki (w ramach konkursów PRELUDIUM, SONATA, FUGA oraz ETIUDA).

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec roku:

- 1) **3 777** młodych naukowców;
- 2) **3 600** projektów badawczych, staży i stypendiów.

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2016 r.:

- 1) **3 811** młodych naukowców;
- 2) **3 886** projektów badawczych, staży i stypendiów realizowanych przez osoby rozpoczynające karierę naukową.

Wartość miernika (1) dla Działania *Wspieranie rozwoju kadry naukowej* osiągnięta na koniec 2016 r. jest wyższa od planowanej wartości (o liczbę 34 młodych naukowców). Ta niewielka różnica wynika m.in. z większego aniżeli oczekiwany odsetka młodych naukowców poniżej 35. roku życia wśród osób realizujących projekty badawcze z budżetu nauki w 2016 r.

Wartość miernika (2) dla Działania *Wspieranie rozwoju kadry naukowej* osiągnięta na koniec 2016 r. przekroczyła wartość planowaną miernika (o 286 realizowanych projektów badawczych, staży i stypendiów). Różnica między szacowaną a osiągniętą wartością miernika jest wynikiem szacowania wartości planowanej na podstawie prognozy, tj. oczekiwanej liczby kontynuowanych umów w danym roku, w tym spodziewanej liczby aneksów i odwołań.

Ponadto, w przypadku miernika (2) po przeprowadzeniu uzupełniającej analizy danych dla pozostałych konkursów NCN, wśród ich laureatów zidentyfikowano dodatkowo osoby rozpoczynające karierę naukową. Przy uwzględnieniu tych danych, liczba projektów badawczych, staży i stypendiów realizowanych przez osoby rozpoczynające karierę naukową otrzymujących środki finansowe z budżetu nauki w 2016 r. wyniosła 4 220.

Realizacja:

Poniesione nakłady finansowe ogółem **232 961 tys. zł¹¹**, w tym na:

- 1) zadania kontynuowane

Centrum zaplanowało na dotację celową w Działaniu 10.1.1.3 planu finansowego w układzie zadaniowym *Wspieranie rozwoju kadry naukowej* kwotę **232 918 tys. zł.** W planie finansowym w układzie zadaniowym po zmianach dotacja celowa została zaktualizowana na kwotę **227 357 tys. zł.** Zmiana ta była konieczna ze względu na wzrost wartości wniosków zakwalifikowanych do finansowania w Działaniu 10.1.1.4 *Finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych*. W ramach Działania 10.1.1.3 Centrum wykorzystało środki finansowe w ramach dotacji celowej w kwocie **225 847 tys. zł.** co stanowi **99,34 %** zaktualizowanej kwoty planu. Szczegółowe informacje na temat wydatkowania środków w ramach Działania *Wspieranie rozwoju kadry naukowej* przedstawia tabela 17. oraz tabele 19. i 20.

- 2) zadania nowe, czyli dane dotyczące konkursów ogłoszonych w 2016 r. wraz z alokacją środków finansowych w ramach Działania *Wspieranie rozwoju kadry naukowej* (tabele 18. i 21.);

¹¹ Kwota uwzględnia tylko środki dla Miernika 1, natomiast Miernik 2 jest miernikiem dodatkowym, dotyczy konkursów ETIUDA, FUGA, PRELUDIUM, SONATA wraz z uzupełnieniem o dane dla pozostałych konkursów NCN.

- 3) obsługę, nadzór, upowszechnianie w środowisku naukowym informacji o ogłoszonych konkursach, inspirowanie i monitorowanie finansowania badań naukowych ze środków pochodzących spoza budżetu państwa, ewaluację oraz inwestycje.

Centrum zaplanowało na obsługę Działania 10.1.1.3 planu finansowego w układzie zadaniowym *Wspieranie rozwoju kadry naukowej* kwotę 10 840 tys. zł. Ze względu na wzrost wartości wniosków zakwalifikowanych do finansowania w Działaniu 10.1.1.4 *Finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych*, kwota na obsługę działania *Wspieranie rozwoju kadry naukowej* została zaktualizowana na kwotę 8 292 tys. zł. Środki finansowe wykorzystane na obsługę Działania *Wspieranie rozwoju kadry naukowej* przedstawia tabela 22.

Miernik 1 – zadania kontynuowane

Tabela 17. Liczba oraz kwota finansowanych umów w ramach zadań kontynuowanych dla Działania *Wspieranie rozwoju kadry naukowej* w 2016 r. (w tys. zł) – miernik 1

Nazwa/Typ konkursu	Liczba kontynuowanych umów	Wykorzystane środki z dotacji celowej w kwocie 225 847 tys. zł
ETIUDA 1	1	0
ETIUDA 2	2	0
ETIUDA 3	89	0
ETIUDA 4	120	10 037
FUGA 1	4	114
FUGA 2	33	3 715
FUGA 3	40	5 827
FUGA 4	46	7 378
FUGA 5	53	1 549
OPUS 1	3	0
OPUS 2	42	0
OPUS 3	32	87
OPUS 4	32	1 708
OPUS 5	35	2 586
OPUS 6	26	2 650
OPUS 7	22	2 906
OPUS 8	21	4 772
OPUS 9	20	6 989
OPUS 10	24	2 826
PRELUDIUM 1	10	0
PRELUDIUM 2	38	0
PRELUDIUM 3	165	239
PRELUDIUM 4	191	2 024
PRELUDIUM 5	336	5 740
PRELUDIUM 6	261	6 724
PRELUDIUM 7	233	9 215
PRELUDIUM 8	266	11 568
PRELUDIUM 9	323	16 581
PRELUDIUM 10	284	9 496
SONATA 1	52	2 786
SONATA 2	101	2 192
		40

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2016 r.

SONATA 3	94	1 705
SONATA 4	98	5 115
SONATA 5	116	9 726
SONATA 6	106	10 346
SONATA 7	80	10 577
SONATA 8	103	15 362
SONATA 9	113	23 121
SONATA 10	126	14 781
SONATA BIS 1	17	1 793
SONATA BIS 2	12	2 235
SONATA BIS 3	9	1 325
SONATA BIS 4	11	3 349
SONATA BIS 5	21	6 703

Źródło: Opracowanie Zespołu ds. Analiz i Ewaluacji oraz Dział Finansowo-Księgowy, Zespół Finansowy na podstawie systemu finansowego NEO.

Miernik 1 – zadania nowe

Tabela 18. Zadania nowe, realizowane w ramach Działania *Wspieranie rozwoju kadry naukowej* w 2016 r.

Nazwa/Typ konkursu	Termin ogłoszenia konkursu	Termin wydania decyzji o finansowaniu lub odmowie finansowania	Liczba zakwalifikowanych wniosków w 2016 r.*	Alokacja środków finansowych z dotacji celowej w tys. zł **	
				Ogółem	W tym na dany rok budżetowy
ETIUDA 5	15 grudnia 2016 r.	III kwartał 2017 r.	bd	0	0
OPUS 11	15 marca 2016 r.	14 października 2016 r.	500	7 229	0
OPUS 12	15 września 2016 r.	II kwartał 2017 r.	bd	0	0
PRELUDIUM 11	15 marca 2016 r.	14 października 2016 r.	360	37 295	0
PRELUDIUM 12	15 września 2016 r.	II kwartał 2017 r.	bd	0	0
SONATA 11	15 marca 2016 r.	14 października 2016 r.	204	66 985	0
SONATA 12	15 września 2016 r.	II kwartał 2017 r.	bd	0	0
SONATA BIS 6	15 czerwca 2016 r.	I kwartał 2017 r.	bd	0	0
SONATINA 1	15 grudnia 2016 r.	III kwartał 2017 r.	bd	0	0
UWERTURA 1	15 grudnia 2016 r.	III kwartał 2017 r.	bd	0	0
MINIATURA	15 grudnia 2016 r.	nabór ciągły	bd	0	0

* wg list rankingowych, stan na 31 grudnia 2016 r.

** zerowe kwoty alokacji wynikają z braku rozstrzygnięcia konkursów w danym okresie sprawozdawczym

Źródło: Opracowanie Zespołu ds. Analiz i Ewaluacji oraz Działu Finansowo-Księgowego.

Miernik 2 – zadania kontynuowane
Tabela 19. Liczba oraz kwota finansowanych umów w ramach zadań kontynuowanych dla Działania *Wspieranie rozwoju kadry naukowej* w 2016 r. (w tys. zł) – miernik 2

Nazwa/Typ konkursu/Edycja	Liczba kontynuowanych umów	Wykorzystanie środków w ramach dotacji celowej na osoby rozpoczynające karierę naukową w wysokości 214 959 tys. zł
ETIUDA 1	1	0
ETIUDA 2	2	0
ETIUDA 3	92	0
ETIUDA 4	128	10 706
FUGA 1	4	114
FUGA 2	39	4 439
FUGA 3	49	7 347
FUGA 4	52	8 293
FUGA 5	68	1 994
PRELUDIUM 1	11	239
PRELUDIUM 2	40	2 075
PRELUDIUM 3	170	5 954
PRELUDIUM 4	195	6 919
PRELUDIUM 5	347	9 503
PRELUDIUM 6	266	11 952
PRELUDIUM 7	242	16 928
PRELUDIUM 8	275	9 570
PRELUDIUM 9	329	239
PRELUDIUM 10	288	2 075
SONATA 1	75	4 005
SONATA 2	137	3 262
SONATA 3	113	1 854
SONATA 4	123	6 048
SONATA 5	160	12 526
SONATA 6	138	12 947
SONATA 7	110	14 280
SONATA 8	129	18 628
SONATA 9	136	26 848
SONATA 10	167	18 528

Źródło: Opracowanie Zespołu ds. Analiz i Ewaluacji oraz Działu Finansowo-Księgowego.

Miernik 2 – uzupełnienie wg dodatkowej analizy przeprowadzonej dla pozostałych konkursów NCN
Tabela 20. Uzupełnienie o dane z projektów HARMONIA, OPUS i SONATA BIS, liczby oraz kwoty finansowanych umów w ramach zadań kontynuowanych dla Działania *Wspieranie rozwoju kadry naukowej* w 2016 r. (w tys. zł)

Nazwa/Typ konkursu/Edycja	Liczba kontynuowanych umów	Wykorzystanie środków w ramach dotacji celowej na osoby rozpoczynające karierę naukową w wysokości 50 656 tys. zł	
HARMONIA 1	0		0
HARMONIA 2	1		0
HARMONIA 3	2		99
HARMONIA 4	2		483
HARMONIA 5	3		30
HARMONIA 6	0		0
HARMONIA 7	4		321
OPUS 1	2		0
OPUS 2	26		0
OPUS 3	28		30
OPUS 4	27		1 586
OPUS 5	28		2 455
OPUS 6	20		2 500
OPUS 7	26		4 000
OPUS 8	19		4 394
OPUS 9	26		8 498
OPUS 10	45		6 507
SONATA BIS 1	11		1 263
SONATA BIS 2	7		1 548
SONATA BIS 3	8		1 376
SONATA BIS 4	5		1 353
SONATA BIS 5	44		14 213

Źródło: Opracowanie Zespołu ds. Analiz i Ewaluacji oraz Dział Finansowo-Księgowy.

Miernik 2 – zadania nowe
Tabela 21. Zadania nowe, realizowane w ramach Działania *Wspieranie rozwoju kadry naukowej* w 2016 r., wg założeń dla miernika 2

Nazwa/Typ konkursu	Termin ogłoszenia konkursu	Termin wydania decyzji o finansowaniu lub odmowie finansowania	Liczba zakwalifikowanych wniosków w 2016 r.*	Alokacja środków finansowych z dotacji celowej w tys. zł	
				Ogółem	W tym na dany rok budżetowy
ETIUDA 5	15 grudnia 2016 r.	III kwartał 2017 r.	bd.	0	0
PRELUDIUM 11	15 marca 2016 r.	14 października 2016 r.	360	38 512	0
PRELUDIUM 12	15 września 2016 r.	II kwartał 2017 r.	bd.	0	0
SONATA 11	15 marca 2016 r.	14 października 2016 r.	204	84 915	
SONATA 12	15 września 2016 r.	II kwartał 2017 r.	bd.	0	0
SONATINA 1	15 grudnia 2016 r.	III kwartał 2017 r.	bd	0	0

Dane uzupełniające – pozostałe konkursy dla Miernika 2

HARMONIA 8	15 czerwca 2016 r.	I kwartał 2017 r.	bd.		
UWERTURA 1	15 grudnia 2016 r.	III kwartał 2017 r.	bd.		
MINIATURA	15 grudnia 2016 r.	nabór ciągły	bd.		
OPUS 11	15 marca 2016 r.	14 października 2016 r.	46	22 875	0
OPUS 12	15 września 2016 r.	II kwartał 2017 r.	-	0	0
SONATA BIS 6	15 czerwca 2016 r.	I kwartał 2017 r.	-	0	0

* wg list rankingowych, stan na 31 grudnia 2016 r.

** zerowe kwoty alokacji wynikają z braku rozstrzygnięcia konkursów w danym okresie sprawozdawczym

Źródło: Opracowanie Zespołu ds. Analiz i Ewaluacji oraz Działu Finansowo-Księgowego.

Tabela 22. Finansowanie obsługi Działania *Wspieranie rozwoju kadry naukowej* w 2016 r. (w tys. zł)

Źródło finansowania/rodzaj dotacji	Planowane środki finansowe w tys. zł	Planowane środki finansowe po zmianach w tys. zł	Poniesione wydatki w tys. zł
Dotacja podmiotowa i inwestycyjna z budżetu państwa	10 840	8 292	7 114

Źródło: Opracowanie Działu Finansowo-Księgowego.

1.3. Działanie 3. Finansowanie projektów badawczych ze środków krajowych

Cel: Finansowanie badań naukowych rozwijających globalną wiedzę

Miernik:

- 1) liczba finansowanych projektów badawczych (projektów przejętych przez NCN od MNiSW oraz realizowanych w ramach konkursów NCN, tj.: OPUS, SONATA BIS, MAESTRO, SYMFONIA oprócz projektów realizowanych przez młodych naukowców, uwzględnionych w Działaniu *Wspieranie rozwoju kadry naukowej*).

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec roku: 4 310

Osiągnięta wartość miernika na koniec roku: 4 315

Wartość miernika (1) dla Działania *Finansowanie projektów badawczych ze środków krajowych* osiągnięta na koniec 2016 r. jest nieco wyższa od wartości planowanej. Różnica w wartościach planowanych a osiągniętych jest bardzo niewielka (5 projektów) i jest

wynikiem szacowania wartości planowanej na podstawie prognozy, tj. oczekiwanej liczby kontynuowanych umów w danym roku.

Realizacja:

Poniesione nakłady finansowe ogółem **714 901 tys. zł**, w tym na:

1) zadania kontynuowane

Centrum zaplanowało na dotację celową w Działaniu 10.1.1.4 *Finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych* planu finansowego w układzie zadaniowym kwotę **668 046 tys. zł**. Z uwagi na wzrost wartości wniosków zakwalifikowanych do finansowania w planie finansowym w układzie zadaniowym po zmianach dotacja celowa została zaktualizowana na kwotę **695 516 tys. zł**. W ramach Działania 10.1.1.4 Centrum wykorzystało środki finansowe w ramach dotacji celowej w kwocie **693 250 tys. zł** co stanowi **99,67 %** zaktualizowanej kwoty planu. Szczegółowe informacje na temat wydatkowania środków w ramach Działania *Finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych* przedstawiają tabele 23. i 24.;

2) zadania nowe¹² czyli dane dotyczące konkursów ogłoszonych w 2016 r. wraz z alokacją środków finansowych w ramach Działania Finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych (tabela 25.);

3) obsługę, nadzór, upowszechnianie w środowisku naukowym informacji o ogłoszonych konkursach, inspirowanie i monitorowanie finansowania badań naukowych ze środków pochodzących spoza budżetu państwa, ewaluację oraz inwestycje.

Centrum zaplanowało na obsługę Działania 10.1.1.4 planu finansowego w układzie zadaniowym *Finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych* kwotę **29 812 tys. zł**. Ze względu na wzrost wartości wniosków zakwalifikowanych do finansowania kwota na obsługę tego Działania została zaktualizowana na kwotę **25 234 tys. zł**. Środki finansowe wykorzystane na obsługę Działania *Finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych* przedstawia tabela 26.

Tabela 23. Liczba oraz kwota finansowanych umów w ramach zadań kontynuowanych dla Działania *Finansowanie projektów badawczych ze środków krajowych* w 2016 r. (w tys. zł)

Nazwa/Typ konkursu	Liczba kontynuowanych umów	Wykorzystane środki w ramach dotacji celowej w kwocie 693 250 tys. zł
ETIUDA 3	3	0
ETIUDA 4	8	669
FUGA 2	6	724
FUGA 3	9	1 520
FUGA 4	6	915
FUGA 5	15	445

¹² W Planie działalności NCN na rok 2016 r. terminy wydawania decyzji o finansowaniu lub odmowie finansowania podawane są na podstawie wstępnego harmonogramu przeprowadzania konkursów przez Narodowe Centrum Nauki w danym roku. W Sprawozdaniu z działalności NCN za rok 2016 podane zostały już rzeczywiste daty zakończenia/rozstrzygnięcia konkursów, przyjmując za punkt odniesienia datę opublikowania list rankingowych z wynikami poszczególnych konkursów.

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2016 r.

MAESTRO 1	54	16 609
MAESTRO 2	38	12 644
MAESTRO 3	42	16 733
MAESTRO 4	26	13 226
MAESTRO 5	9	5 270
MAESTRO 6	14	8 340
MAESTRO 7	14	8 753
OPUS 1	23	0
OPUS 2	207	0
OPUS 3	361	3 404
OPUS 4	384	21 783
OPUS 5	478	55 919
OPUS 6	362	52 747
OPUS 7	341	68 138
OPUS 8	425	97 693
OPUS 9	412	122 394
OPUS 10	389	68 817
PRELUDIUM 1	1	68 817
PRELUDIUM 2	2	0
PRELUDIUM 3	5	0
PRELUDIUM 4	4	51
PRELUDIUM 5	11	214
PRELUDIUM 6	5	195
PRELUDIUM 7	9	288
PRELUDIUM 8	9	384
PRELUDIUM 9	6	347
PRELUDIUM 10	4	74
SONATA 1	23	1 219
SONATA 2	36	1 070
SONATA 3	19	150
SONATA 4	25	933
SONATA 5	44	2 800
SONATA 6	32	2 601
SONATA 7	30	3 703
SONATA 8	26	3 265
SONATA 9	23	3 727
SONATA 10	41	3 747
SONATA BIS 1	43	6 400
SONATA BIS 2	37	6 682
SONATA BIS 3	43	12 756
SONATA BIS 4	48	16 031
SONATA BIS 5	68	25 287
SYMFONIA 1	6	5 873
SYMFONIA 2	6	7 658
SYMFONIA 3	6	5 161
SYMFONIA 4	5	5 891

Źródło: Opracowanie Zespołu ds. Analiz i Ewaluacji.

Tabela 24. Zadania kontynuowane w 2016 r. w ramach realizacji Działania *Finansowanie projektów badawczych ze środków krajowych* – konkursy MNiSW

Nazwa/Typ konkursu	Liczba kontynuowanych umów	Środki finansowe z dotacji celowej
Konkurs MNiSW – własne	72	0

Źródło: Opracowanie Zespołu ds. Analiz i Ewaluacji.

Tabela 25. Zadania nowe, realizowane w ramach Działania *Finansowanie projektów badawczych ze środków krajowych* w 2016 r.

Nazwa/Typ konkursu	Termin ogłoszenia konkursu	Termin wydania decyzji o finansowaniu lub odmowie finansowania	Liczba zakwalifikowanych wniosków w 2015 r.*	Alokacja środków finansowych z dotacji celowej w tys. zł*	
				Ogółem	W tym na dany rok budżetowy
ETIUDA 5	15 grudnia 2016 r.	III kwartał 2017 r.	bd.	0	0
MAESTRO 8	15 czerwca 2016 r.	I kwartał 2017 r.	bd.	0	0
OPUS 11	15 marca 2016 r.	14 października 2016 r.	500	340 834	0
OPUS 12	15 września 2016 r.	II kwartał 2017 r.	bd.	0	0
PRELUDIUM 11	15 marca 2016 r.	14 października 2016 r.	360	1 217	0
PRELUDIUM 12	15 września 2016 r.	II kwartał 2017 r.	bd.	0	0
SONATA 11	15 marca 2016 r.	14 października 2016 r.	204	19 744	0
SONATA 12	15 września 2016 r.	II kwartał 2017 r.	bd.	0	0
SONATA BIS 6	15 czerwca 2016 r.	I kwartał 2017 r.	bd.	0	0
UWERTURA 1	15 grudnia 2016 r.	III kwartał 2017 r.	bd.	0	0
MINIATURA	15 grudnia 2016 r.	nabór ciągły	bd.	0	0

* wg list rankingowych, stan na 31 grudnia 2016 r.

** zerowe kwoty alokacji wynikają z braku rozstrzygnięcia konkursów w danym okresie sprawozdawczym

Źródło: Opracowanie Zespołu ds. Analiz i Ewaluacji oraz Zespołu Finansowego.

Tabela 26. Finansowanie obsługi Działania *Finansowanie projektów badawczych ze środków krajowych* w 2016 r. (w tys. zł)

Źródło finansowania/rodzaj dotacji	Planowane środki finansowe w tys. zł	Planowane środki finansowe po zmianach w tys. zł	Poniesione wydatki w tys. zł
Dotacja podmiotowa i inwestycyjna z budżetu państwa	29 812	25 234	21 651

Źródło: Opracowanie Działu Finansowo-Księgowego.

2. Nadzór nad realizacją badań naukowych

Cel: Ocena postępów oraz kontrola realizacji projektów badawczych

Mierniki:

- 1) liczba zweryfikowanych raportów częściowych, rocznych i końcowych;
- 2) liczba kontroli w siedzibie podmiotu, w którym realizowany jest projekt badawczy lub staż.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec roku:

- 1) **112** raportów częściowych, **4 149** raportów rocznych, **2 002** raporty końcowe złożone w 2016 r. i **4 202** raporty końcowe złożone w latach wcześniejszych;
- 2) **23** kontrole w siedzibie podmiotu, w którym realizowany jest projekt.

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2016 r.:

- 1) **118** raportów częściowych, **4 318** raportów rocznych, **358** raportów końcowych złożonych w 2016 r. i **3 204** raportów końcowych złożonych w latach wcześniejszych;
- 2) **30** kontroli w siedzibie podmiotu, w którym realizowany jest projekt.

Większa od planowanej wartość liczby zweryfikowanych raportów częściowych wynika z tego, że w puli ocenianych w 2016 r. raportów częściowych znalazły się też te, które z racji późnego terminu nadesłania (koniec 2015 r.) nie zostały ocenione w roku poprzednim.

Przyczyny większej od planowanej liczby zweryfikowanych raportów rocznych to: 1) przedłużenia na drodze aneksu do umowy okresu realizacji projektu skutkujące wymagalnością raportu rocznego – w przypadku projektów zakwalifikowanych do finansowania przez Narodowe Centrum Nauki oraz 2) zwolnienie z obowiązku złożenia raportu rocznego w przypadku projektu, którego okres realizacji zakończył się do dnia 30.04.2016 r. – w przypadku projektów przejętych do realizacji z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego; 3) nie uwzględnienie w Planie działalności NCN na 2016 r. planowanej weryfikacji po stronie polskiej raportów rocznych z projektów międzynarodowych zakwalifikowanych do finansowania w ramach konkursów wielostronnych i dwustronnych.

Rozbieżności w liczbach planowanych i ocenionych raportów końcowych wynikają m.in. z: 1) przedłużenia na drodze aneksu do umowy okresu realizacji projektu skutkujące przesunięciem terminu zakończenia projektu na kolejne lata – w przypadku projektów zakwalifikowanych do finansowania przez Narodowe Centrum Nauki; 2) nieterminowego wpływu raportów końcowych do NCN - w przypadku projektów zakwalifikowanych do finansowania przez Narodowe Centrum Nauki oraz projektów przejętych do realizacji z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego; 3) wysokiego procentu raportów zawierających błędy formalne i finansowe (na poziomie 60%), wymagających ponownej weryfikacji formalnej i/lub finansowej - w przypadku projektów zakwalifikowanych do finansowania przez Narodowe Centrum Nauki oraz projektów przejętych do realizacji z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Wartość miernika (2) jest większa od zaplanowanej, gdyż w 2016 r., oprócz 3 kontroli kontynuowanych i 20 planowanych przeprowadzono również 7 doraźnych kontroli w siedzibie jednostki, w której realizowany jest projekt.

Realizacja:

- 1) wykorzystane środki finansowe – zostały ujęte w zestawieniu nakładów finansowych odpowiednio w poszczególnych Działaniach [pkt 1) b];
- 2) zadania kontynuowane:
 - a) ocena **2 234 raportów końcowych** z realizacji projektów badawczych, staży po uzyskaniu stopnia naukowego doktora i stypendiów doktorskich przyznanych przez **NCN**, złożonych w latach wcześniejszych, które z uwagi na opracowywanie nowego modułu oceny raportów końcowych w systemie OSF nie mogły być poddane bieżącej ocenie (tabela 27.),
 - b) ocena **970 raportów końcowych** z realizacji projektów przekazanych do NCN przez **MNiSW**, złożonych w latach wcześniejszych (tabela 27.),
 - a) zakończenie **3 kontroli projektów**, które z uwagi na konieczność uzyskania opinii Zespołu Ekspertów, zgodnie z § 10 art. 2 Rozporządzenia Ministra Nauki i Informatyzacji z dnia 7 czerwca 2005 r. oraz rozpoczęcia kontroli projektu pod koniec roku 2015, nie mogły być zrealizowane w roku ubiegłym (tabela 28.);
- 3) zadania nowe:
 - a) weryfikacja **4 318 raportów rocznych**, w tym 68 raportów do projektów przejętych do realizacji z MNiSW oraz 4 246 raportów z konkursów ogłoszonych przez NCN oraz 4 raportów rocznych z realizacji projektów międzynarodowych konkursów: CHIST-ERA, JPI *Cultural Heritage*, JPND i NORFACE. (tabela 27.),
 - b) weryfikacja **118 raportów częściowych** z projektów finansowanych w konkursach ogłoszonych przez NCN (tabela 27.),
 - c) weryfikacja **301 raportów końcowych** z realizacji projektów badawczych, staży po uzyskaniu stopnia naukowego doktora i stypendiów doktorskich (tabela 27.),
 - d) **przeprowadzenie 20 kontroli projektów badawczych** zakwalifikowanych do finansowania w konkursach ogłoszonych i rozstrzygniętych przez Narodowe Centrum Nauk (tabela 28.).

Miernik 1:

Tabela 27. Planowana i osiągnięta liczba raportów okresowych i końcowych poddanych weryfikacji w 2016 r. w ramach realizacji zadania *Nadzór nad realizacją badań naukowych*

Rodzaj raportu	Planowana liczba	Zrealizowana
Raport częściowy	112	118
Raport roczny – konkursy NCN	4 078	4 246
Raport roczny – konkursy przejęte z MNiSW	71	68
Raport roczny – wielostronne i dwustronne konkursy międzynarodowe	-	4
Raport końcowy złożony w 2016 r. – konkursy NCN	1 954	301
Raport końcowy złożony przed 2016 r. – konkursy NCN	3 021	2 234

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2016 r.

Raport końcowy złożony w 2016 r. – konkursy przejęte z MNiSW	48	47
Raport końcowy złożony przed 2016 r. – konkursy przejęte z MNiSW	1 181	970
OGÓŁEM	10 465	7 988

Źródło: Opracowanie Działu Badań Naukowych i Rozwoju Naukowców oraz Działu Rozliczania Projektów Badawczych, Staży i Stypendiów.

Miernik 2:

Zgodnie z planem kontroli na rok 2016, rozpoczęto 20 kontroli, z czego 18 zakończono w roku 2016. Dwie kontrole będą kontynuowane w roku 2017, ze względu na brak możliwości rozpoczęcia spotkania kontrolnego wcześniej niż druga połowa IV kwartału 2016 r. oraz konieczność pozyskania dodatkowych wyjaśnień od jednostek. Ponadto w roku 2016 zakończono kontrole 3 projektów, rozpoczętych w roku ubiegłym zgodnie z Rocznym planem kontroli na rok 2015.

Zespół ds. Kontroli i Audytu w roku 2016 przeprowadził 7 kontroli doraźnych, nieujętych w rocznym Planie kontroli na 2016 r. W tym okresie wszystkie kontrole doraźne zostały zakończone. W roku 2016 w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości Centrum zażądało od jednostek zwrotu środków finansowych o łącznej wysokości: 98 1986,76 zł.

Tabela 28. Liczba i wyniki kontroli przeprowadzonych kontroli w 2016 r.

Lp.	Przedmiot	Liczba
1	Kontrole przeprowadzone w 2016 r.	30
1.2	Kontrole planowe (wynikające z Roczego planu kontroli na rok 2016)	20
1.3	Kontrole doraźne (spoza Roczego Planu kontroli na rok 2016)	7
1.4	Kontrole rozpoczęte w roku 2015 i zakończone w roku 2016	3
Ocena kontrolowanych projektów		
2.1	pozytywny	5
2.2	pozytywny z nieprawidłowościami i uchybieniami	7
2.3	pozytywny z nieprawidłowościami	4
2.4	pozytywny z uchybieniami	9
2.5	negatywna	3
2.6	w toku	2

Źródło: Opracowanie Działu Badań Naukowych i Rozwoju Naukowców oraz Działu Rozliczania Projektów Badawczych, Staży i Stypendiów.

Dodatkowo, w 2016 r. zweryfikowano 45 sprawozdań z audytów zewnętrznych projektów, przekazanych przez jednostki oraz 8 291 publikacji stanowiących rezultaty wykonania projektów i 38 wniosków grantowych w programie *iThenticate* (licencja wykupiona na rok 2016 i niekontynuowana w kolejnych latach).

3. Upowszechnianie w środowisku naukowym informacji o ogłaszanych konkursach

Cel: Zapewnienie dostępności informacji o ogłaszanych przez Centrum konkursach oraz badaniach realizowanych w ramach tych konkursów

Miernik:

- 1) liczba podejmowanych przedsięwzięć mających na celu informację i promocję wiedzy o konkursach organizowanych przez Centrum.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec roku:

- 1) zorganizowanie **trzech dużych wydarzeń** promujących działalność NCN oraz **dwóch spotkań** poświęconych zagadnieniom związanym z obsługą administracyjną projektów badawczych (warsztatów szkoleniowych).

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2016 r.:

- 1) zorganizowanie **trzech dużych wydarzeń** promujących działalność NCN, **dziwięciu spotkań** (warsztatów szkoleniowych), poświęconych zagadnieniom związanym z obsługą administracyjną, pisanem oraz oceną wniosków badawczych, **pięciu** spotkań poświęconych konkursom międzynarodowym (tabela 29.).

Tabela 29. Liczba planowanych i zorganizowanych przez NCN w 2016 r. przedsięwzięć mających na celu informację i promocję wiedzy o konkursach organizowanych przez Centrum

Miernik	Planowane	Zrealizowane
Liczba podejmowanych przedsięwzięć mających na celu informację i promocję wiedzy o konkursach organizowanych przez Centrum	5	17
– zorganizowanie dużych wydarzeń promujących działalność NCN	3	3
– zorganizowanie warsztatów szkoleniowych z obsługi administracyjnej projektów badawczych	2	4
– zorganizowanie warsztatów szkoleniowych z przygotowywania wniosków o finansowanie projektów badawczych	0	4
– zorganizowanie warsztatów szkoleniowych z oceny wniosków o projekty badawcze	0	1
– zorganizowanie spotkań informacyjnych dotyczące składania wniosków w konkursach POLONEZ	0	2
– zorganizowanie czatów informacyjnych dotyczących konkursów POLONEZ	0	2
– Spotkanie informacyjne poświęcone konkursom międzynarodowym NORFACE i ERA-NET Smart Urban Futures	0	1

Źródło: Opracowanie Zespołu ds. Informacji i Promocji.

Decyzja o zorganizowaniu niektórych spośród wymienionych w tabeli powyżej wydarzeń zapadła dopiero w roku 2016. Z tego powodu wydarzenia te nie zostały ujęte w *Planie Działalności NCN na 2016 r.*

Realizacja:

1) planowane środki finansowe – zostały ujęte w poniesionych nakładach finansowych odpowiednio w pkt w poszczególnych Działaniach [pkt 1) b];

2) zadania kontynuowane – brak;

3) zadania nowe:

– **Jubileusz 5-lecia inauguracji działalności NCN**

4 marca Narodowe Centrum Nauki świętowało jubileusz 5-lecia inauguracji działalności. Ważnym punktem obchodów było sympozjum poświęcone tematyce skutecznego ubiegania się o finansowanie w ramach programów Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych (ERC) zorganizowane wspólnie przez NCN i ERC. Podczas uroczystej gali w Teatrze im. Juliusza Słowackiego w Krakowie przytoczono najważniejsze punkty w 5-letniej historii NCN i zaprezentowano sylwetki dziesięciu wybranych naukowców, którzy swoje badania realizują w ramach konkursów organizowanych przez Centrum. Mówiono również o planach na najbliższą przyszłość.

– **Dni Narodowego Centrum Nauki**

W dniach 11-12 maja w Olsztynie, tym razem we współpracy z Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim, zostały zorganizowane po raz czwarty Dni Narodowego Centrum Nauki. W ramach Dni NCN odbyły się: konferencja prasowa otwierająca wydarzenie, posiedzenie Rady Centrum oraz trzy rodzaje spotkań warsztatowych (warsztaty dla osób zajmujących się obsługą administracyjną projektów finansowanych ze środków NCN, warsztaty z przygotowania wniosków oraz warsztaty z oceny wniosków o finansowanie projektów badawczych). Wydarzenie zamknęło spotkanie podsumowujące z prelekcją prof. dr. hab. Michała Horodeckiego, laureata Nagrody NCN 2014 i kierownika projektu finansowanego w konkursie OPUS 9.

– **Nagroda Narodowego Centrum Nauki**

W dniu 12 października po raz czwarty została wręczona Nagroda Narodowego Centrum Nauki dla trzech młodych naukowców za znaczące osiągnięcia naukowe dokonane w ramach badań podstawowych prowadzonych w polskiej jednostce naukowej, udokumentowane publikacjami afiliowanym w polskiej jednostce naukowej. Konkurs na Nagrodę NCN został przeprowadzony przez Radę NCN, we współpracy z fundatorami Nagrody. Uroczystość wręczenia Nagrody odbyła się w Galerii Sztuki Polskiej XIX w. w Sukiennicach (oddział Muzeum Narodowego w Krakowie).

– **Warsztaty szkoleniowe dla pracowników administracyjnych**

W dniach 10 marca, 11-12 maja, 4 października oraz 13 grudnia odbyły się warsztaty szkoleniowe dla pracowników jednostek naukowych zaangażowanych w obsługę administracyjną projektów badawczych finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki. Warsztaty były odpowiedzią na zgłaszane przez jednostki problemy w zakresie obsługi administracyjnej projektów. W spotkaniu wzięło udział ponad 180 reprezentantów polskich uczelni i instytutów badawczych. Tematyka warsztatów obejmowała zagadnienia związane z zarządzaniem projektem badawczym, procedurami aneksowania umów, a także raportowania okresowego i końcowego. W trakcie spotkania zaprezentowano również zagadnienia dotyczące realizacji projektów badawczych obejmujące procedurę konkursową, zagadnienia finansowe oraz kontrolę realizacji projektu w siedzibie

jednostki. Uczestnicy pozytywnie oceniali szkolenia, doceniając możliwość pogłębienia wiedzy na temat formalnej obsługi projektów badawczych.

– **Warsztaty z przygotowywania wniosków o finansowanie projektów badawczych**

W dniach 11-12 maja podczas Dni NCN w Olsztynie, a także 29-30 września, 29-30 listopada oraz 1-2 grudnia w siedzibie Centrum odbyły się warsztaty z przygotowania wniosków o finansowanie projektów badawczych. Spotkania skierowane były do osób prowadzących badania naukowe, które nie kierowały projektem badawczym organizowanym przez MNiSW lub NCN, a w ciągu ostatnich 5 lat (w naukach ścisłych i technicznych oraz naukach o życiu) lub 10 lat (w naukach humanistycznych, społecznych i o sztuce) opublikowały co najmniej dwie prace o zasięgu międzynarodowym. Tematyka warsztatów obejmowała zasady pisania wniosków o finansowanie projektów badawczych, cykl życia wniosku, przygotowanie części merytorycznej wniosku, projektowanie kosztorysów, zasady oceny wniosków w systemie *peer review* oraz analizę dokumentów konkursowych i wymagań formalnych. W spotkaniach wzięło udział łącznie około 100 osób.

– **Warsztaty z oceny wniosków o finansowanie projektów badawczych**

W dniach 11-12 maja podczas Dni NCN w Olsztynie, odbyły się warsztaty z oceny wniosków o finansowanie projektów badawczych. Spotkanie skierowane było do naukowców posiadających co najmniej stopień naukowy doktora, które kierowały lub kierują projektem badawczym finansowanym w konkursach krajowych lub międzynarodowych oraz w ciągu ostatnich 5 lat (w naukach ścisłych i technicznych oraz naukach o życiu) lub 10 lat (w naukach humanistycznych, społecznych i o sztuce) opublikowały co najmniej pięć prac o zasięgu międzynarodowym. Tematyka szkolenia obejmowała podstawowe informacje na temat istoty procesu *peer review*, analizę dokumentów i wymagań konkursowych NCN i zasady sporządzania ocen wniosków. W trzech spotkaniach wzięło udział łącznie 45 osób.

– **Spotkania i czaty informacyjne dotyczące konkursów POLONEZ**

W celu przekazania bardziej szczegółowych informacji dotyczących składania wniosków w konkursach POLONEZ, zostały zorganizowane również spotkania informacyjne w Warszawie w Instytucie Podstawowych Problemów Techniki PAN (19 kwietnia 2016 r. – dotyczące konkursu POLONEZ 2; 6 października 2016 r. – dotyczące konkursu POLONEZ 3) a także czaty informacyjne w języku angielskim dla wszystkich zainteresowanych (23 maja 2016 r. dla konkursu POLONEZ 2; 11 października 2016 r. dla konkursu POLONEZ 3).

– **Spotkanie informacyjne poświęcone konkursom międzynarodowym NORFACE i ERA-NET *Smart Urban Futures***

27 stycznia w Instytucie Podstawowych Problemów Techniki PAN w Warszawie odbyło się spotkanie informacyjne poświęcone konkursom międzynarodowym z zakresu nauk społecznych: NORFACE - *Dynamics of Inequality Across the Life-Course* oraz ERA-NET *Smart Urban Futures*.

4. Inspirowanie i monitorowanie finansowania badań naukowych ze środków pochodzących spoza budżetu państwa

Cel: Zwiększenie zaangażowania środków spoza budżetu państwa

Miernik:

1) wysokość pozyskanych środków finansowych spoza budżetu państwa.

Planowana wartość miernika do osiągnięcia na koniec roku:

- 1) pozyskanie **150 tys. zł** dla laureatów Nagrody Narodowego Centrum Nauki;
- 2) pozyskanie do **10 000 tys. euro** w ramach konsorcjum QuantERA, **290 tys. zł** pozyskane w ramach inicjatyw międzynarodowych (BiodivERSa, CHIST-ERA II, Infect-ERA, ENSUF) oraz część środków planowanych na udział w realizacji wieloletnich projektów M-ERA.NET 2 i CSA EXPAND (łącznie **51 tys. euro**)

Osiągnięta wartość miernika na koniec 2016 r.:

- 1) **150 tys. zł** pozyskane dla laureatów Nagrody Narodowego Centrum Nauki;
- 2) ponad **11 510 tys. euro** pozyskane w ramach programu QuantERA;
- 3) w ramach inicjatyw międzynarodowych (CHIST-ERA II, Infect-ERA, ENSUF, M-ERA.NET, CSA EXPAND) pozyskane środki w wysokości **44,2 tys. euro**.

Realizacja:

- 1) planowane środki finansowe – zostały ujęte w poniesionych nakładach finansowych odpowiednio w pkt w poszczególnych Działaniach [pkt 1) b];
- 2) zadania kontynuowane:
 - pozyskano środki z Komisji Europejskiej, które nie zostały wypłacone w ramach konsorcjum CHIST-ERA II w 2015 r. w związku z problemem z raportem finansowym jednego z Konsorcjantów w projekcie;
 - na rok 2016 przewidziana została transza z BiodivERSY, która w rzeczywistości wejdzie w 2017r.;
- 3) zadania nowe:
 - na finansowanie Nagrody NCN w 2016 r. pozyskano ze środków pochodzących spoza budżetu państwa kwotę w wysokości 150 tys. zł. Fundatorem nagrody w obszarze nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce była Grupa Azoty S.A. Fundatorem w obszarze nauk ścisłych i technicznych był EDF Polska S.A., a w obszarze nauk o życiu firmy Biprostal S.A. i Koksoprojekt BIS Sp. z o.o.;
 - w ramach programu QuantERA została podpisana umowa w imieniu całego konsorcjum na kwotę maksymalnego dofinansowania w wysokości ponad 11 510 tys. euro, co stanowi pełną kwotę na cały okres trwania projektu dla wszystkich partnerów łącznie z NCN. Na rachunek bankowy Centrum w 2016 r. wpłynęła kwota 575,5 tys.

euro jako pierwsza transza na środki dla partnerów, zarówno na projekty, jak i na zarządzanie;

- w ramach inicjatyw międzynarodowych pozyskano następujące środki: 3,1 tys. euro w ramach Infect-ERY, 17,1 tys. euro w ramach CHIST-ERY, 3,3 tys. euro w ramach M - ERY, 16 tys. euro w ramach CSA EXPAND oraz 4,8 tys. euro z programu ENSUF;
- 2016 r. Narodowe Centrum Nauki uczestniczyło też w procesach pozyskania środków z funduszy norweskich i funduszy EOG. Więcej informacji na ten temat przedstawiono w Części Ogólnej niniejszego sprawozdania w rozdziale 2.9.4.

5. Wykonywanie innych zadań zleconych przez Ministra, ważnych dla rozwoju badań podstawowych, w tym opracowywanie programów badawczych ważnych dla kultury narodowej

W dniu **15 marca 2016 r.** NCN upłynął termin składania wniosków w drugiej edycji konkursu **TANGO** na projekty zakładające wdrażanie w praktyce gospodarczej i społecznej wyników uzyskanych w rezultacie badań podstawowych. NCN odpowiadało za ocenę wniosków na I etapie. Proces ten zakończył się w kwietniu 2016 r. Drugi etap oceny prowadzony był przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. W dniu 8 grudnia 2016 r. zostały ogłoszone wyniki tego konkursu. Do finansowania rekomendowano 26 wniosków na łączną kwotę niemal 22 mln zł. W wyniku zmiany harmonogramu ogłaszania konkursów na rok 2016 Narodowe Centrum Nauki nie ogłosiło trzeciej edycji konkursu TANGO. Ogłoszenie konkursu TANGO 3 planowane jest na 15 grudnia 2017 r.

Dnia **15 grudnia 2016 r.** Narodowe Centrum Nauki ogłosiło konkurs **SONATINA**. Jest to konkurs na projekty badawcze realizowane przez osoby posiadające stopień naukowy doktora, opracowany na miejsce programu *Iuventus Plus* realizowanego dotychczas przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Celem konkursu jest wsparcie kariery naukowej młodych badaczy będących do 3 lat po doktoracie poprzez finansowanie ich zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy w polskich jednostkach naukowych, zapewnienie środków na realizację w tych jednostkach projektów badawczych oraz finansowanie zagranicznych staży w wysokiej jakości ośrodkach naukowych.

6. Działalność Centrum

6.1. Poniesione środki finansowe na obsługę poszczególnych Działań

W 2016 r. Centrum wykorzystało 95% środków planowanych (po zmianach) na realizację działania *Wspieranie współpracy naukowej z zagranicą*. Na realizację działań *Wspieranie rozwoju kadry naukowej* oraz *Finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych* wykorzystano 99% środków (tabela 30.).

Tabela 30. Poniesione wydatki na obsługę poszczególnych działań NCN w 2016 r.

Działanie	Źródło finansowania/rodzaj dotacji	Planowane środki finansowe w tys. zł	Planowane środki finansowe po zmianach w tys. zł	Poniesione wydatki w tys. zł
Działanie 10.1.1.2. Wspieranie współpracy naukowej z zagranicą	dotacje z budżetu państwa, środki otrzymane z Unii Europejskiej	87 005	73 103	69 179
Działanie 10.1.1.3. Wspieranie rozwoju kadry naukowej	dotacje z budżetu państwa	243 758	235 649	232 960
Działanie 10.1.1.4. Finansowanie i współfinansowanie projektów badawczych	dotacje z budżetu państwa	697 858	720 750	714 901

Źródło: Opracowanie Działu Finansowo-Księgowego, Zespołu Księgowego na podstawie danych z programu finansowo-księgowego Comarch ERP OPTIMA.

6.2. Zatrudnienie w Biurze Centrum w podziale na komórki organizacyjne

W Narodowym Centrum Nauki liczba zatrudnionych w dniu 1 stycznia 2016 r. kształtowała się na poziomie 127 osób, w tym 12 osób było zatrudnionych na podstawie umowy na zastępstwo.

W 2016 r. rozpoczęło współpracę z Narodowym Centrum Nauki 21 osób. W poszczególnych kwartałach 2016 r. zostało zatrudnionych odpowiednio: 8 osób, 7 osób, 4 osoby oraz 2 osoby. W 2016 r. 8 osób zakończyło współpracę z Centrum.

Szczegółową strukturę zatrudnienia w podziale na komórki organizacyjne przedstawia tabela 31.

Tabela 31. Zatrudnienie w NCN w podziale na komórki organizacyjne, stan na dzień 1 stycznia 2016 r. oraz na 31 grudnia 2016 r.

Komórka organizacyjna	Liczba osób na dzień 1.01.2016 r.	Liczba osób na dzień 31.12.2016
Dyrektor Narodowego Centrum Nauki	1	1
Dział Badań Naukowych i Rozwoju Naukowców	37	29
Dział Finansowo-Księgowy	11	14
Dział Rozliczania Projektów Badawczych, Staży i Stypendiów	13	12
Dział Spraw Organizacyjnych	8	8
Dział Współpracy Międzynarodowej	6	9
Dział Zasobów Ludzkich	10	10
Dział Obsługi Wniosków	-	10
Kancelaria Rady Narodowego Centrum Nauki	4	5

Sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2016 r.

Samodzielne stanowisko: Główny Księgowy	1	1
Samodzielne stanowisko: Specjalista ds. BHP	1	1
Samodzielne stanowisko: Specjalista ds. Pomocy Publicznej	1	1
Zastępca Dyrektora Narodowego Centrum Nauki	1	1
Zespół ds. Analiz i Ewaluacji	2	2
Zespół ds. Informacji i Promocji	3	4
Zespół ds. Kontroli i Audytu	5	5
Zespół ds. Teleinformatycznych	5	5
Zespół Koordynatorów Dyscyplin w dziale Nauk Humanistycznych, Społecznych i o Sztuce	5	5
Zespół Koordynatorów Dyscyplin w dziale Nauk o Życiu	5	5
Zespół Koordynatorów Dyscyplin w dziale Nauk Ścisłych i Technicznych	6	6
Zespół Radców Prawnych	2	2
OGÓŁEM	127 (w tym 12 osób na zastępstwo)	136 (w tym 10 osób na zastępstwo)

Źródło: Opracowanie Działu Zasobów Ludzkich.

Rok 2016 był kolejnym rokiem zmian w strukturze organizacyjnej Centrum. W kwietniu 2016 r. został utworzony zespół pod nazwą „Punkt Informacyjny”, którego zadaniem było wsparcie Kancelarii Rady i Koordynatorów Dyscyplin w zakresie generowania i uzupełniania dokumentacji konkursowej, zarówno w formie papierowej jak i elektronicznej. Nowy zespół był odpowiedzialny za udzielanie osobom zainteresowanym informacji w sprawie warunków aktualnie otwartych konkursów oraz sposobu wypełniania i składania wniosków w systemie Obsługa Strumieni Finansowania (OSF).

Z uwagi na to, iż Centrum nieustannie poszerza swoją ofertę konkursową przyczyniając się tym samym do znacznego wzrostu ilości wniosków o finansowanie projektów, staży, stypendiów, podjęto decyzję o utworzeniu osobnego działu zajmującego się nie tylko obsługą składanych do Centrum wniosków, ale również kompleksową obsługą posiedzeń Zespołów Ekspertów oceniających wnioski. W związku z powyższym, w grudniu 2016 r. w strukturze organizacyjnej Centrum nastąpiły zmiany polegające na powołaniu w miejsce Punktu Informacyjnego Działu Obsługi Wniosków, w którego skład weszli pracownicy Punktu Informacyjnego oraz Działu Badań Naukowych i Rozwoju Naukowców.

6.3. Zrealizowane inwestycje

Decyzją Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 13 stycznia 2016 r., nr 3/NCN/2016, Centrum przyznane zostały środki finansowe na finansowanie lub dofinansowanie w 2016 r. kosztów inwestycji dotyczących obsługi realizacji zadań określonych w art. 20 ust. 1 ustawy o Narodowym Centrum Nauki, w wysokości 3 531 tys. zł.

W dniu 10 listopada 2016 r. Dyrektor Narodowego Centrum Nauki zwrócił się do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego o zmianę planu finansowego na 2016 r. Zmniejszenie budżetu inwestycyjnego o kwotę 2 119 tys. było wynikiem dokonanego oszacowania wolnych środków, które nie zostaną wydatkowane do końca 2016 r. W ramach przyznanej dotacji Centrum wykorzystało kwotę 871 tys. zł na inwestycje i zakupy inwestycyjne, a wskaźnik

wykorzystania dotacji wyniósł 61,71%. Wykaz zrealizowanych przez Centrum w 2016 r. zadań inwestycyjnych przedstawiony został w tabeli 32.

Tabela 32. Wydatki poniesione na realizację zadań inwestycyjnych Centrum w 2016 r.

Zadanie inwestycyjne	Planowany koszt w tys. zł	Planowany koszt po zmianach w tys. zł	Poniesione wydatki z dotacji celowej w tys. zł
Zakup sprzętu i urządzeń komputerowych, serwerów i oprogramowania	1 000	812	662
Zakup mebli biurowych i urządzeń (innych niż komputerowe)	350	100	49
Zakupy związane z działaniami informacyjnymi i promocją oraz ewaluacją	600	500	160
Przebudowa i adaptacja lokalu przeznaczanego na siedzibę Centrum	1 581	0	0

Źródło: Opracowanie Działu Finansowo-Księgowego, Zespołu Księgowego na podstawie danych z programu finansowo-księgowego Comarch ERP OPTIMA.

6.4. Zestawienie całkowitych przychodów/środków Centrum

Podsumowanie całkowitych przychodów Centrum w 2016 r. przedstawia tabela 33.

Tabela 33. Zestawienie przychodów/środków Centrum w 2016 r.

Rodzaj przychodów/ środków	Wysokość przychodów w tys. zł	Wysokość przychodów po zmianach w tys. zł	Zrealizowane przychody w tys. zł	Wysokość środków w tys. zł	Wysokość środków po zmianach w tys. zł	Otrzymane środki w tys. zł
Dotacje ogółem, z tego:	1 022 760	1 025 760	1 005 187	1 026 291	1 027 172	1 027 172
– podmiotowa	41 638	34 638	30 248	41 638	34 638	34 638
– celowa	981 122	991 122	974 939	981 122	991 122	991 122
– na inwestycje i zakupy inwestycyjne	0	0	0	3 531	1 412	1 412
Środki otrzymane z Unii Europejskiej	2 330	2 330	1 495	169	169	2 753
Pozostałe przychody	3 069	3 069	657	0	0	27
OGÓŁEM	1 028 159	1 031 159	1 007 339	1 026 460	1 027 341	1 029 952

Źródło: Opracowanie Działu Finansowo-Księgowego, Zespołu Księgowego na podstawie danych z programu finansowo-księgowego Comarch ERP OPTIMA.